

EGYETEMI
HALLGATÓI
KÉPVISELET

www.ehk.bme.hu

MŰHELY

Végh Ádám vegyész-
mérnökként alapszakos
diplomával a gyógy-
szeriparban helyezke-
dett el. Többek között
megtudhattuk tőle, mi
az a posztgraduális
depresszió

Cikkünk az 5. oldalon

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Egyetemi Hallgatói Képviselői Lapja XVI. évf./7. szám – 2018. május 7.

HIRDETÉS

Adószámunk: **18036754-1-43**

Kérjük, hogy
befizetett
adójának
1 %-át a
közhasznúan
működő

**Műegyetemi
Hallgatókért
Alapítvány**

számára
ajánlja
fel.

Fotó: Koronczai Richárd

Új referens az EHK-ban • Új, külkapcsolati referensi posztot hoztak létre az Egyetemi Hallgatói Képviselői Berkein belül a már meglévő kommunikáció és PR felelős mellé. A szervezet kommunikációs stratégiájáról és a referensi munkáról kérdeztük **Gál Bernadett** külkapcsolati referenst, valamint **Varga Ferenc** kommunikáció és PR felelőst. Cikkünk a 2. oldalon

Anyá lettem itt...

Hosszú diákévek, karrierépítés, a nagy Ő hajszolása, a felelősségvállalástól vagy anyaságtól való félelem. Ezek lehetnek a XXI. századi nők legfontosabb érvei amellet, hogy miért csak harmincéves korukban vállalnak gyereket. Ezzel szemben járnak köztünk olyan egyete-

misták, akik nem riadnak vissza a kihívásoktól, és húszas éveik elején családalapításba fognak – még ha ezt eredetileg nem is tervezték. Az alábbiakból kiderül, hogyan élték meg az anyává válást a megkérdezett műegyetemista kismamák.

Cikkünk a 4. oldalon

Kikapcsolt férfiak

Nehézkes ismerkedés, pornófüggőség, elköteleződéstől való félelem, hűtlenség. Többek között ezeket a témákat dolgozta fel a Kikapcsolt férfiak című műegyetemi előadásorozat, melyet a Jövőképp - Fiatalok Magyarországiért Egyesület szervezett. Tari Annamária (pszichoanalitikus), Kozma-Vízkeleti Dániel (család-

pszichoterapeuta) és Almási Kitti (klinikai szakpszichológus) előadását alapul véve feltárjuk a sztereotípiák szerinti „férfi problémák” okait és lehetséges megoldásait – és közben az is kiderül, hogy ezek a nehézségek bizony mindkét nemet érintik.

Cikkünk a 7. oldalon

Scherer Péter

Örökkévalóság húsz évig

Fotó: Zolnai Péter

Egyetemünk építőmérnöki karán végzett, majd beváltotta álmát, és színészi pályára adta a fejét. Hosszú tanulóévek után megismerte és megszerette az országot: többszörösen kitüntetett film-, sorozat-, szinkron- és színházi színész vált belőle. Ő **Scherer Péter**, akit ma is szoros kötelék fűz a Műegyetemhez, hiszen szinte heti rendszerességgel megfordul az itt található Székén Színházban. Interjúnkban többek között azt is megtudhatjuk róla, hogy milyen viszonyban állt az iskolában a reál tantárgyakkal, és hogy mit jelentett számára műegyetemi hallgatónak lenni.

Cikkünk a 11. oldalon

HIRDETÉS

WWW.EHK.BME.HU

www.facebook.com/bmeehk

Oktatás, Juttatás, Pályázatok, Kollégium, Sport, Szabályzatok

EGYETEMI
HALLGATÓI
KÉPVISELET

www.ehk.bme.hu

Új referens az EHK-ban

Új, külkapcsolati referensi posztot hoztak létre az Egyetemi Hallgatói Képviselőt Berkein belül a már meglévő kommunikáció és PR felelős mellé. A szervezet kommunikációs stratégiájáról és a referensi munkáról kérdeztük **Gál Bernadett** külkapcsolati referenst, valamint **Varga Ferenc** kommunikáció és PR felelőst.

ISTVÁN ADRIENN

Miért volt szükség egy teljesen új poszt kialakítására?

G.B.: Alapvetően azért hoztuk létre az EHK-ban a külkapcsolati referens pozíciót, hogy külön erőforrással tudjuk az EHK-t mint brandet népszerűsíteni. Úgy éreztük, hogy nem jutunk el elég hallgatóhoz, pedig fontos, hogy lássák, nemcsak az egyetemen belüli ügyekkel foglalkozunk, több adománygyűjtő programban is részt veszünk. Tavaly karácsonykor például a cipősdoboz-akciót támogattuk, idén pedig besegítettünk a „Több lett? Maradhat!” programba és a MinoritySafepack aláírásgyűjtésbe. Az utóbbi egyébként az első ilyen projekt volt az EHK-n belül.

Pontosan mivel foglalkozik a külkapcsolati referens, valamint a kommunikáció és PR referens?

G.B.: Az én feladatom pár szóban a BME EHK promótálása. Ebben van segítségemre Ferenc is, mint kommunikáció és PR felelős. Én próbálom a közönség számát emelni a hallgatók személyében, Ferenc pedig eljuttatja hozzájuk az aktuális híreket, amik érinthetik őket. Ezen kívül kapcsolatot tartok a HÖK-ön kívüli szervezetekkel és saját alszervezeteinkkel is.

V.F.: Fontos kiemelni, hogy nemcsak a hallgatósággal tartjuk a kapcsolatot, hanem

vannak úgymond az EHK alatti, melletti és feletti szervek is, melyekkel ugyanolyan fontos az információcsere és információ-áramoltatás, mint a hallgatóság felé. Persze kommunikálhatjuk a hallgatók felé az ebből a tevékenységünkéből származó eredményeket, de alapvetően a kommunikáció és PR referensi posztot javarészt megtartottuk ugyanúgy általánosságban vett kommunikációs pozíciónak, mint korábban, értem itt például az oktatással, pályázatokkal, kollégiumi ügyekkel kapcsolatos újdonságok és tudnivalók közzétételét a honlapukon és a Facebook-csatornákon.

Van olyan szervezet az egyetemen, ami beleszólhat a munkátokba?

V.F.: Ebből a szempontból önállóságot élvezünk, de az EHK eleve megválogatja azt, hogy miben vesz részt, igyekszünk minden pozitív kezdeményezést támogatni.

G.B.: Valóban, a hallgatók számára kedvező programokban veszünk részt, és azokat hirdetjük is nekik. Abból adódóan, hogy mi el tudjuk dönteni, hogy mi az, ami jó célt szolgál, saját magunknak is egyfajta szűrő-rendszere vagyunk.

Hogyan értékelnétek az EHK eddigi kommunikációs munkáját?

V.F.: Leginkább megosztottnak mondanám. Eddig viszonylag sokan tevékenykedtek ezzel az elnökségtől kezdve a kommunikáció és PR referensig szinte mindenki, mivel szinte mindenki munkájához hozzátartozik a különböző szervezetekkel, illetve hallgatókkal való kapcsolattartás. Úgy gondolom, hogy ez talán kimerült idáig a kötelező feladatok elvégzésében, így sok újító célú projektünk félbemaradt vagy elhúzódt. De rá kellett ébrednünk, hogy a kommunikáció ténylegesen egy többemberes munka, nem elég rá egy személy.

Milyen hosszútávú stratégiája van az Egyetemi Hallgatói Képviselőtnek ezen a területen?

G.B.: A közeljövőben a nyári megjelenésekre, gólyatáborokra, gólyahétre, majd pedig a gólyabálokra szeretnénk hangsúlyt fektetni, mert leginkább ott tudjuk megfogni az ide érkező új hallgatókat. A már az egyetemen lévő hallgatók esetében pedig törekszünk a már kialakított kép javítására. Intenzívebben kell kommunikálni, hogy mi valóban azért vagyunk, hogy a hallgatóknak segítsünk. Ez persze nem

Fotó: Koronczai Richárd

pusztán egy hosszútávú cél, hiszen már most, rövidtávon is minél több hallgatót el akarunk érni. Ha azt kérdezed, hogy 1-2 éven belül hány hallgatót szeretnénk megfogni, a válasz: az összeset, de ez a válaszom az egy hónap, egy hét vagy akár a holnap távlatában is. Úgyhogy a hosszútávú célunk egyben a rövidtávú is.

V.F.: Gondolkoztunk azon, hogy stratégiákat alakítsunk ki, de mivel van egy jelentős cserélődés a HÖK rendszerén belül – ritka, ha valaki 2-3 évig itt van –, ezért konkrétan ilyen hosszútávon nem feltétlenül éri meg terveznünk. Az ilyen nagyvolumenű dolgokat, mint minél több hallgatóhoz jussunk el, inkább alaptervnek nevezném, és úgy alakítjuk a kommunikációnkat, hogy ez az alapterv valósuljon meg. Amiben esetleg még gondolkozunk, az a féléves tervek készítése – majd ezek folyamatos finomítása –, mivel egy félév során nagyjából tudjuk előre, hogy mikor lesz például a szociális ösztöndíj vagy a kollégiumi jelentkezések leadásának ideje, milyen rendezvények várhatóak a félévben, és ezekre mennyire előre lehet elkezdeni felkészülni akár írásos kontentekkel, akár videókkal, képekkel. Ebben nagy segítségünkre lehet a nemrég újraalakult Műegyetemi Sajtóklub

(Műsajt), ami főként a médiатеvékenységet folytató egyetemi öntevékeny köröket gyűjti össze. Ezen felül még egy konkrét tervet tudnék említeni, amit már el is kezdtünk megvalósítani. Szeretnénk felülvizsgálni, hogy milyen kommunikációs csatornáink vannak, továbbá melyiket milyen intenzitással figyelik a hallgatók.

És meddig jutottatok ezzel a felülvizsgálattal?

V.F.: Legfőképp a honlapunkat és a Facebook-fiókunkat kezdtük el átvizsgálni, azokról mindenkinek világos, hogy mi üzemeltetjük. Kiemelném még a Műhelyt, az EHK lapját. Ezeket felül tervezzük egy régi projektünk felfuttatását is, a BME Applikáció fejlesztését szeretnénk újra elkezdeni. Ugyan már elkészült, de nem túl nagy a kihasználtsága, ezért most át kell gondolnunk, hogy milyen irányba menjünk tovább vele, milyen funkciókat bővítsünk, milyen hírekkel töltsük fel, illetve azt is ki kell dolgoznunk, hogyan mutassuk meg, és szeretessük meg a hallgatókkal. Illetve van egy YouTube-csatornánk is, melyen főképp a Műsajt által készített videókat lehet megtalálni. Ezen is szeretnénk minél több tartalmat megjeleníteni a jövőben.

G.B.: Mindezen felül az EHK

hamarosan elindítja a saját Instagram-profilját, ezzel is bővítve az információs csatornáink számát.

Milyen alapon fogjátok megosztani az információkat az egyes platformok között? Nem fognak a hallgatók elveszni a sok információ között?

G.B.: Tudni fogják a hallgatók, hogy mit hol kell keresni, ezt a célt szolgálja a tematikus tartalommegosztás a különböző platformok között. Nem szeretnénk mindent a Facebookon megosztani, mert akkor valós a félelem, hogy elvesznek a követők az információ rengetegben. És szeretnénk elkerülni a spammelést. Ehhez hozzátartozik, hogy van olyan tartalom, ami nem való az Instagramra, de a Facebookra igen, és fordítva. Illetve még belevehetjük a kalapba a honlapunkat és a YouTube csatornánkat is. És itt válik külön a történet: Instagramon mutatjuk meg a munka folyamatát, az eredmény pedig kikerül majd a honlapunkra, YouTube-ra és a Facebookra. Ezzel az Instagramot felhasználjuk, hogy a hallgatók közelebb tudják érezni magukat hozzánk, lássák, hogy aktívan teszünk értük, és a végeredményekéért is van mögöttes munkája.

Kaptok külső segítséget a szakmai fejlődéshez?

G.B.: Felmerült, hogy azok a képviselőink, akik műszaki karokról érkeztek, és nem kaptak ilyen irányú képzést, nem feltétlenül tudják a PR és marketing szakma alapjait, ami nem is elvárható. Így az ő kérésükre és saját belátásunk szerint is tréningeket fogunk szervezni és külső segítséget bevonni. Gondolok itt akár az egyetemünk oktatóira a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karról, de szó volt házon kívüli, szakképzett tanácsadó segítségének bevonásáról is. Szeretnénk felruházni a kari képviselőinket ilyen jellegű szakmai kompetenciákkal, és ezáltal magunkat is. Nyilván így tudunk jobbak lenni, és így tudunk a hallgatóknak is segíteni.

V.F.: Ehhez még egy saját történetet hozzáfűznék. Fontosnak tartom, hogy képezsem magam a kommunikáció témában, így elkezdtem az idei félévben reklámszociológia órára járni, és kiderült, hogy engem jobban érdekel ez a téma, mint korábban gondoltam volna. Nagyon hasznos tantárgynak tartom, és szakértők dolgoznak a taníttatásunkon.

Nagyon bízom benne, hogy a hallgatóság a jövőben még nagyobb figyelemmel kíséri kommunikációs csatornáinkat, és tapasztal majd pozitív változást a kommunikációnkban.

A fejlődés kézzelfogható

Tavasszal egy ellenőrzést tartottak az Egyetemi Hallgatói Képviselőtnél, akik a vizsgálat apropójából összegyűjtötték, hogy az utóbbi években milyen célokat tűztek ki maguk elé, ebből miket értek el, és mennyi munka vár még rájuk az elkövetkezendő időszakban.

ISTVÁN ADRIENN

Az elért célok

A hallgatóknak talán a legszembetűnőbb változás az OHV megújulása volt, melynek célja a kitöltési arány növelése. Ennek érdekében módosították a szabályzatot, a teljes kérdőívet újraírták, továbbá kedvezményes tantárgyfelvételt biztosítottak azoknak, akik kitöltötték a teljes kérdőívet. További fontos célja volt az EHK-nak a tudományos ösztöndíj-pályázatokra jelentkezők számának növelése, melynek érdekében népszerűsítő videókat készítettek korábbi félévi díjazottakkal, melyeket a YouTube csatornájukon tettek közzé. Egységesítették a kari, illetve az egyetemi pályázati kiírásokat, így megkönnyítve a hallgatók jelentkezését. Különböző nyereményjátékokkal próbálták ösztönözni a hallgatókat a honlapjuk és a Facebook-oldaluk látogatására, hogy minél több hallgatót érhesse el. Már több éve igyekeznek elmélyíteni képviselőikben a szabályzatok ismeretét, erre hozták létre a HK ZH-t, melyet minden évben megírnak a képviselők. Szintén a közel-múltban alakult meg a hallgatói öntevékeny körök egy speciális része: a versenycsapatok, akiknek létrehozták a Műegyetemi Versenycsapat Közösséget (MVK). Az EHK megújította a Hallgatói Önkormányzatok Alapszabályát,

valamint a Térítési és Juttatási Szabályzatot, így azok pontosan definiálják a hallgatói képviselők munkáját, az ösztöndíjak kiosztásának menetét, valamint megfelelnek a Nemzeti Felsőoktatási törvényben foglaltaknak. Az oktatási dékánhelyettesek segítségével újraírták a Tanulmányi- és Vizsgaszabályzatot. A kollégiumi felvételi eljárás megkönnyítésére és egységesítésére létrehozták a KEFIR-t (Kollégiumi Egységes Felvételi és Információs Rendszer). Az EHK több jótékonysági kezdeményezésben is részt vett, például a MinoritySafePack aláírásgyűjtés vagy a „Több lett, maradhat?” tartóselelmiszer-gyűjtés, továbbá a cipősdoboz-akció. A Tudományos Diákkonferencia megfelelő jutalmazására dolgozatunként 20.000 Ft-tal támogatják a rendezvényt, mely keretben a bírálóbizottság javaslatára osztanak szét a legeredményesebb hallgatók között.

És ami még hátra van...

Egy friss projekt: az MVK Fejlesztői Központ létrehozása, ahol egy közös fejlesztői műhelyt alakítanak ki a versenycsapatoknak. Tervezik egy egységes kártyarendszer kialakítását, melynek lényege, hogy az egyetemi büfékbe, klubokba, továbbá a kollégiumokba való bejutáshoz elég legyen egyetlen kártya. Tovább szeretnék fejleszteni az OHV rendszerét is, és szakértők bevonásával kialakítani egy új minőségbiztosítási rendszert. Felülvizsgálják az Egységes Szociális Rendszert, melyben a hallgatók egyszerűbben adhatják le szociális pályázataikat. Tervezik az Egységes Pályázatleadási és Elbírálási Rendszer létrehozását, melynek segítségével elektronikusan kezelhetővé válnak a HÖK és a hallgatók pályázataikhoz kapcsolódó adminisztratív ügyek. Szeretnék megvalósítani egy központi leltárt, melyben a különböző karok rendezvényeihez szükséges eszköz-igényt tudnák hatékonyan ellátni. Illetve további jó hír a hallgatóknak, hogy bővülni fog a pályázati portfólió: ebben a félévben már ki is osztották a versenycsapatok munkáját díjazó ösztöndíjakat, valamint folyamatban van a szakmai gyakorlati ösztöndíj kiírása is.

Történetek az R épületből

Aki jót akar magának, HSZI-s tréningekre jár. Ezzel az egyszerű kijelentéssel is el lehetne intézni ezt a cikket, de azért mesélek róla egy kicsit – élménybeszámoló a tréner tollából.

KNAPEK ÉVA
PSZICHOLÓGUS, TRÉNER

Nemrég még nekem is új volt ez a műfaj és felállás, noha sok éven keresztül dolgoztam már hallgatókkal, ebben a formában január eleje óta erősítem a HSZI tanácsadói csapatát. El tudom képzelni, hogy első tréningeim előtt hasonló drukk munkált bennem, mint amilyen azokban a hallgatókban lehet – akár benned is -, akik még nem jártak nálunk egy tréningen sem. Valószínűleg fogalmad sincs róla, mi vár rád, milyenek lesznek a többiek, fel tudsz-e oldódni, biztonságban fogod-e magad érezni. Annyira jó élményem van ezzel kapcsolatban az első néhány tréning után, amit a HSZI berkein belül tartottam, hogy úgy döntöttem, szeretném megosztani veletek.

Igen, én sem tudtam, hogy feloldódnak-e majd a hallgatók, s hogyan sülnek majd el a feladatok. Idén a Felkészítő Napok során – többek között – az időgazdálkodással és a rezilienciával (rugalmas ellenálló képesség a nehézségekkel szemben) kapcsolatban tartottam tréninget a kollégáimmal. A hallgatók névtelen visszajelzései és a saját szubjektív megélesem szerint is, ahogy figyeltem a résztvevőket, nagyon oldott és biztonságos légkör alakult ki, ahol a hallgatók ösztönösen fel merték vállalni egymás előtt szorongásaikat, nagyfokú elfogadást tapasztalhattak egymástól s tőlünk, a tréningvezetőktől. Ez önmagában (kutatói eredmények szerint is, de ezzel most senkit sem fárasztok) olyan gyógyító hatású, melytől szárnyakat lehet kapni. A csoporttagok visszajelzik akár

szavak nélkül is, hogy jó, amit mondok, jó vagyok úgy, ahogy vagyok. Ezt a hozzáállást mindenki részéről éreztük. Ez az az élmény, amelyben annyira nagyon hiányt szenvedünk a hétköznapiak során, s hajlamosak vagyunk elhinni, hogy nem vagyunk elég jók. Ebben rejlik (témától függetlenül) a csoport ereje. Valójában trénerként kissé kívülről nézve is megérintő volt, ahogyan a csoportokban figyeltek egymás biztonságára a többiek. Ha másért nem, már ezért megéri kipróbálni!

Jó-jó, mondhatnád, de lehetséges, hogy nem minden csoport ilyen elfogadó. Hiszem azt, hogy ennek a légkörnek a megteremtése a csoportvezetők feladata és felelőssége. Annak az elmagyarázása és hiteles képviselősele, hogy a csoporttitkot hogyan és miért játsszuk, elmaradhatatlan eleme a biztonság-nak. (Csoporttitok: minden, ami a csoportban történik, a tréning helyszínének falai között marad, nem szabad kiadnunk egymást. Ez mindenkit megvéd, fontos keretet ad a tréningeknek.) A tréningen résztvevők érzik, ha jó és hiteles kezekben vannak, s erre minden erőnkkel odafigyelünk. Lehet bármilyen tartalmas a tréning, ha ez nincs meg, akkor sokkal kevesebb útravalóval térnek haza a hallgatók.

A tréningek végén általában megkérdezzük a hallgatókat, hogy ki mit visz magával. Ezekből a visszajelzésekből merítenék néhányat: krízishelyzetben hogyan kell távolságot teremteni a problémáktól, negatív gondolatoktól; miért és hogyan érdemes hálát gyakorolni; hogy lehet érzelmeinket elfogadni és ezáltal szabályozni; mennyire jó élmény megosztani múltbeli élményeinket egymással; hogyan játszik szerepet a tudatosság és az önismeret az időbeosztásban stb.

Ha szeretnéd megtapasztalni a közösség gyógyító erejét, jelentkezz hozzánk tréningekre! A fejlődéshez szükséges légkört mi biztosítjuk ehhez. A tavaszi félévben lehet még időgazdálkodás és tanulásmódszertan, szorongás, boldogság, konfliktuskezelés, asszertivitás, valamint reziliencia tréningekre jelentkezni. Figyeljétek a hírlevelet, a honlapunkat és a Facebook oldalunkat, és akkor nem maradtok le semmiről!

Huszedik éve segíti a jövő mérnökeit a Siemens és a BME együttműködése

A Siemens Zrt. és a BME partnersége idén a 20. évébe lépett. A két szervezet együttműködése a két évtized alatt számos innovatív hallgatói kezdeményezés megvalósítására adott lehetőséget, amelyek gyakran nemzetközi megmérettetéseken is jól szerepeltek.

„Felgyorsult világunkban nem mindennapi, hogy két szervezet két évtizeden keresztül folyamatosan együttműködik. Ezért is értékes az egyetemmel folytatott partnerség, hiszen a magas színvonalú szakképzéssel és a tehetségek szakmai támogatásával közösen teremtünk értéket az egyetem hallgatóinak, az egyetemnek, a hazai iparnak és egyben Magyarországnak is” - mondta el Dale A. Martin, a Siemens Zrt. elnök-vezérigazgatója április 25-én, az egyetem és a vállalat 2018/2019-es együttműködési megállapodásának

alkalmából. „A Műegyetem erős, kölcsönösségen alapuló ipari együttműködések nélkül nem lenne az általunk óhajtott, megelégedettségre okot adó, rendületlen fejlődésben lévő Műegyetem. Mindebben a Siemens immár két évtizede kiemelt partnerünk. Közös eredményeink magukért beszélnek, de a jövő eredményeit a mában folyamatosan tovább kell alapoznunk, azok önmaguktól nem keletkeznek. A kapcsolatok folyamatos gondozása és bővítése, új technológiák, módszerek kifejlesztésére közös innovációs tevékenységünk sikerességének záloga” - mondta Józsa János, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem rektora.

Fotó: Andrónyi Tamás

Anya lettem itt az egyetemen!

Hosszú diákévek, karrierépítés, a nagy Ő hajszolása, a felelősségvállalástól vagy anyaságtól való félelem. Ezek lehetnek a XXI. századi nők legfontosabb érvei amellet, hogy miért csak harmincéves korukban vállalnak gyereket. Ezzel szemben járnak köztünk olyan egyetemisták, akik nem riadnak vissza a kihívásoktól, és húszas éveik elején családalapításba fognak – még ha ezt eredetileg nem is tervezték. Az alábbiakból kiderül, hogyan élték meg az anyává válást a megkérdozett műegyetemista kismamák.

TACSI KORNÉLIA

Pénzügyek, avagy kiknek, mennyit, meddig?

Az állam a GYED Extra csomag részeként 2014-ben bevezetett úgynevezett Diplomás GYED-del támogatja az egyetemisták gyermekvállalását. Erre a felsőfokú tanulmányok alatt, illetve a jogviszony szüneteltetését vagy megszűnését követő egy éven belül megszülető gyermek után jogosultak azok az anyukák, akik legalább két aktív félévvel rendelkeznek. Ennek összege a növekvő munkabéreknek köszönhetően idén emelkedett, a mester-, osztatlan- vagy doktori képzésben tanuló hallgatók esetén garantált bérminimum 70%-a (126.350 Ft), míg az alapképzésben résztvevőknél a minimálbér 70%-a (96.600 Ft). Az ellátás időtartalma 2018. év januárjától egyről kettő évre változott. Emellett az aktív jogviszonnyal rendelkező szülőknek nagyobb esélye van a rendszeres szociális ösztöndíj elnyerésére, mivel a gyermeknek köszönhetően az egy főre eső jövedelmük alacsonyabb lehet társaiknál. Ugyanakkor az EHK által hirdetett rendkívüli szociális ösztöndíjra a gyermek megszületését követő hat hónapon belül pályázhatnak az aktív jogviszonnyal rendelkező szülők. Tekintve, hogy a kismamák szülés után többnyire passzíváltaknak, így sajnálatos módon erre legfeljebb az egyetemista apukák jogosultak.

Mire számíthat egy szülő, akinek hallgatóként is helyt kell állnia? Hogyan egyeztethető össze ez a két szerep, és mennyire könnyíti meg az egyetem ezeknek a lányoknak az életét? Miért nehéz az apák dolga? Minden nehézség ellenére miért elégedettek a megkérdozett BME-s anyukák?

Név: **Farkas-Plesu Fruzsina**
Szak: Vegyészmérnök MSc
Jogviszony: passzív
Kislánya, Lili 10 hónapos

Fotók: Fekete Péter

A tanároktól sok támogatást kaptam a terhesség alatt, úgyhogy ezzel valószínűleg a jövőben sem lesz probléma. A férjem most írja a diplomamunkáját, ezért laboratóriumba kell járnia, mellette dolgozik, sőt még egy OKJ-s képzést is végez, ráadásul otthon is rengeteget segít. Úgy látom, hogy apaként egyetemistának lenni alapvetően nem megterhelő, kismamaként viszont a tanulás már nem férne bele, ezért Lili megszületése óta passzívon vagyok, és nem is teljesítek tárgyakat. Ebből kifolyólag még nincs tapasztalatom abban, hogy milyen órákra járni anyaként. Terveim szerint szeptembertől már aktív félévet kezdek. Szerencsére még nem kell bölcsödét keresnem, vagy magammal vinnem az iskolába, mivel az egyik nagymama tud majd vigyázni rá, amikor nekem óráim lesz. Eddigi tapasztalataim alapján az egyetem infrastruktúrája nem kedvez a gyerekeseknek, ezért nem szívesen járnék vele órákra. Az akadálymentesítés kezdeményei ugyan már látszanak, de a legtöbb általam használt épületben ezt leginkább az udvarias fiúk jelentik. Ők szerencsére szép számmal akadnak. Emellett probléma, hogy nincs egy pelenkázó helyiség sem a Műegyetem területén.

A terhességem alatt, illetve jövő évtől kedvezményes tanrendet is igényelek, ami azt jelenti, hogy ha akarom, akkor mentességet kaphatok egyes előadások látogatása alól, illetve az évközi dolgozatokat és a vizsgákat egyéni megbeszélés alapján külön időpontokban is megírhatom. Ennek ellenére volt olyan tanár, akinél csak az évfolyamunknak kijelölt időben zárthelyizhettem.

Valamint anyaként plusz egy félévet passzíváltathatok a második passzív félév után. Az egyetem részéről azt gondolom, hogy ennél több támogatást már nem is kérhetnék, hiszen ha valaki diplomát akar szerezni, akkor annak normálisan kell teljesítenie.

Összességében úgy gondolom, hogy egyetemistaként gyereket vállalni nagyon jó. Az egyetlen dolog, amit hiányolok, az a szociális élet, bár szerencsére gyakran megfordulnak nálunk a barátok. Azok a kihívások pedig, amelyekkel nap mint nap szembe kell néznem, tíz év múlva is ugyanúgy jelentkeznek, mert egyes dolgokra csak az adott helyzetben lehet megérni. Reálbeállítottságuként például a legnagyobb nehézséget anyaként az jelentette, hogy elfogadjam: nem baj, hogy egyes dolgokat később, másokat hamarabb tanul meg Lili, hiszen a babák esetében semmi sem úgy történik, ahogy azt a könyvekben írják.

Név: **Dányi Leonetta**
Szak: Gyógyszervegyész-mérnök MSc
Jogviszony: passzív
Gyermekei: Áron (4 éves),
Kamilla (1 hónapos)

Az első gyermekünk egy meglepetésbaba, vele az alapképzés második félévében voltam terhes, amikor számos gyakorlatunk volt. Mivel állapotosan nem akartam laborba menni, ezért ezek miatt a tárgyak miatt csúsztam egy félévet. Szülés után passzíváltattam egy szemesztert, közben viszont teljesítettem pár tantárgyat. Áron nagyon anyás volt, így csak kétévesen adtam bölcsödébe, addig pedig velem koptatta az egyetem padjait. Szeretek részt venni az órákon és jegyzetelni, mert úgy jobban megy a tanulás, ezért gyakran jártam a kicsivel előadásra, amiben a tanáraink maximálisan partnerek voltak. A férjem is egyetemista, így ha épp nem ütköztek az óráink, akkor felváltva vigyáztunk rá, néha pedig Áron keresztapukája is vállalt gyerekfelügyeletet. A VBK Hallgatói Képviselőtársaságának köszönhetően a kollégium egyik szobáját is használhattuk. Ez különösen téli időszakban volt hatalmas segítség, tekintve, hogy a BME-n egyáltalán nincs olyan hely, ahová egy anya félrevonulhatna, emiatt gyakran a mosdóban kellett szoptatnom. Nehézséget jelentett továbbá a tömegközlekedés Pestén, mivel az emberek még egy kilencórás kismamának sem hajlandóak átadni a helyüket. Pozitív, hogy az egyetemen szinte senki sem tekint rám rossz szemmel azért, mert családom van, bár párszor előfordult, hogy egy jogosan megszerzett ötös hallatán a hallgatótársaim összesúgtak a hátam mögött mondván, hogy csak kegyelemből kaptam.

A második gyermekünket tudatosan az alapképzés végére időzítettük, így a mesterképzést csak egy vagy két passzív félév után fogom elkezdni. Ebben a tervben a témavezetőm és a konzulensem is támogatott, akikkel úgy alakítottuk a munkát, hogy a terhességem alatt már ne kelljen laborban lennem, hanem

kizárólag a szakdolgozatom megírásával foglalkozhassak.

Szerintem nem érdemes visszariadni a gyerekvállalástól hallgatóként. Bár a tanulást nehéz összehangolni egy gyerekkel, akit nem lehet tetszőlegesen időzíteni, ugyanakkor ez az élethelyzet hatalmas ösztönzést ad, és nagyon jól megtanít szervezni. A szabadidőmet sokkal jobban ki tudom használni, mert anyaként elmaradnak a tanulás előtti szenvedéssel töltött időszakok. Gyorsan tudok fejben váltani, és ha lehetőségem nyílik, akkor rögtön belevágok a munkába, és egészen addig tudok aktívan tanulni, amíg ki nem zökkent egy fontosabb teendő. Ezzel szemben szerintem a fiúknak nehezebb dolga van, mert ők általában csak sodródhatnak az árral, és kevésbé tudnak szervezni, ezért a férjem egyetemmel kapcsolatos feladatait általában én koordinálom, az összes többit pedig ő vezényli le. Bár neki kevesebbet kell éjszaka kelnie, mégis ugyanúgy hallja, amikor felsír a kicsi, a kialvatlanság tehát mindkettőnknek nehéz. Egy nagyobb gyereket pedig már nevelni is kell. A szigor nálunk többnyire a férfi feladata, ez pedig néha kemény ügy. Ettől függetlenül a férjem nagyon jó apa, és nagyon élvezi ezt a helyzetet, sőt ő forszírozta, hogy vállaljunk egy másodikat.

Az anyagiak miatt nem érdemes aggódni, mert az állam tud adni annyi támogatást, amivel egy kis háztartást fenn lehet tartani, a család által nyújtott biztonság végső soron mindenért kárpótol. Azt látom, hogy sokan bizonytalanságban élnek a párkapcsolatuk miatt, ez pedig könnyen kibillentí őket. Jó érzés a tudat, hogy nekem van kire támaszkodnom, és az is, hogy mindig lesznek ketten, akiknek rám lesz szükségük, ezért nem hagyhatom el magam. Szerintem az is jó stratégia, ha valaki közvetlenül a diploma megszerzése után vállal babát, mivel egy épülő karriert már nehezebb megszakítani, utána viszont gyorsan elszaladnak az évek. Azt gondolom, hogy bizonyos szempontból a családanak előnyösebb helyzetben is vannak egy állásinterjúban egy frissen házasodott jelentkezővel szemben, hiszen érvelhetnek azzal, hogy ők többet már nem mennek szülési szabadságra. Nekem ez a tervem, én is ezt fogom tenni.

Ugrás a nagybetűs életbe

Mesterségem címere

Cikksorozatunkban a közelmúltban diplomázott műegyetemistákat faggatunk arról, hogy mit vittek magukkal a BME-ről a munka világába.

Végh Ádám vegyészmérnök-ként alapszakos diplomával a gyógyszeriparban helyezkedett el.

FAZEKAS ÁRNIKA

Mivel foglalkozol a munkahelyeden, és hogyan kerültél ide?

Mikor végeztem, gőzerővel nekiálltam munkát keresni, de belekerültem abba a csapdába, hogy BSc-végzettséggel nem sok olyan helyen állnak szóba az emberrel, ahova teljes egyetemi végzettséget várnak. Egy olyan állapotba estem, amit én csak posztgraduális depresszióknak nevezek, és akkor már mindegy volt, csak dolgozzak. Ekkor kerültem a Ceva-Phylaxiához, ami állatgyógyászati vakcinák előállításával foglalkozik, azon belül is a termelésben vettem részt, az oldatkészítő-sterilizáló részlegen. Viszont ez egy kicsit távol állt tőlem, mert analitika szakirányon végeztem, és a munkatársakkal sem jöttünk ki olyan jól, úgyhogy innen egy fél év után eljöttem.

Most a Xellia gyógyszergyárban dolgozom, In Process laborban, technikus pozícióban. Hozzá tartozik, nem szigorúan véve technikus munkakörben, mert a vizsgálatokban az előkészítéstől az eredményadásig végig részt veszünk, illetve aktív jelenlétünkre számítanak a validálásoktól kezdve a minőségbiztosítási kérdésekig is. Alapvetően HPLC-vel dolgozunk, ritkábban GC-vel, és sok egyéb kisműszeres analitikai készülékkel. A Xellia egy Koppenhágai székhelyű gyógyszergyártó cég, a magyar telephelyen jelenleg csak hatóanyaggyártás történik.

Nemrég a koppenhágai anyavállalatnál viszont felmerült, hogy ideiglenesen szükségük lenne néhány emberre, ezért én és két munkatársam lehetőséget kaptunk egy két hónapos dániai megbízáásra.

Mi a benyomásod Dániáról? Szeretnél hosszabb időre maradni, ha lenne lehetőség?

Nagyon más a skandináv kultúra, a vállalati felépítés és környezet, mint a magyar. Az emberek is elég mások: sokkal nyugodtabbak,

sokkal kevesebbet stresszelnek, és szerintem egészségesebben is élnek. Például minden péntek reggel van egy nagy közös reggeli, amire először azt hittem, hogy ennek a cégnek a sajátsága, de később megtudtam, hogy ez máshol is jellemző. Másik észrevételem, hogy a társadalmi bizalom is jóval magasabb szintű az ottho-

Továbbtanuláson gondolkodtál már?

Nagyon sokszor. De akkor felvetődik, hogy milyen szakon, milyen tanrendben, mert például a BME vegyészmérnök nagyon szimpatikus, ami nincs levelezőn, vagy levelezőn egy más területen. Én azt tanácsolnám mindenkinek, hogy menjen tovább mesterre, mert

Név	Vég Ádám
Kar	VBK
Szak	Vegyészmérnök BSc, Analitika szakirány
Végzés ideje	2016. június
Munkába állás ideje	2017. május
Munkahely	Xellia Gyógyszervegyészeti Kft.
Pozíció	QC Technikus

nihoz képest. Az utcán sétálva egy-egy tárgyról gyakran eszembe jut, hogy Magyarországon ezt már biztosan ellopták volna. Rövidebb távra, például két évre szívesen maradnék itt, de nem külföldön képzeltem el az életemet. A két hónapnak mindössze az az árnyoldala, hogy nincs annyi idő berendezkedni, barátokat szerezni sem könnyű, így nem annyira otthonos.

A munkádban tudod hasznosítani az egyetemen tanultakat?

Ami a legnagyobb előnyt nyújtotta az egyetemen tanultakból, az a szakdolgozat témám, mert ott is HPLC-vel foglalkoztam. Ezen kívül az analitika szakirány valóban adott egy szemléletet, amivel utána gyorsabban tanultam be. Bár ezt egy kicsit nehéz különválasztani, mert diákmunkában is dolgoztam már egy kisebb analitikával foglalkozó cégnél GMP környezetben. A munkahelyemen úgy látom, hogy akik más szakokról érkeztek, szintén be tudnak tanulni, de érződik, hogy az elméleti alapok hiányosabbak. Én szeretem jobban átlátni a dolgokat: érteni, hogy hogyan működik egy adott készülék, vagy mi a folyamatok háttere.

anélkül nehéz elhelyezkedni. Én azért nem mentem rögtön tovább, mert mindenkitől azt hallottam, hogy az MSc szakmailag nem ad már olyan sokat. Kissé elbizva magam úgy gondoltam, hogy majd menni fog így is. De a munkaerőpiac még nem készült fel az osztott rendszerre, és akik vezető pozícióban vannak, azok még általában osztatlan képzésben végeztek, szerintük az alapképzés a hagyományos egyetemihez képest kevés, a technikusokhoz meg sok, úgyhogy valahova a főiskola szintjére helyezik. Mesterdiplomásokból pedig van elég, úgyhogy őket preferálják. A másik ok az volt, hogy nem sikerült egyenesben elvégezni a BSc-t, és már egy kicsit besokalltam. Az ember nyolc éves korától az iskolapadban ül, és szerettem volna már valami produktívabbat csinálni – egzisztenciát építeni, kiugrani a nagybetűs életbe.

A vegyész szakma egyébként nagyon szűk, sokkal szűkebb, mint gondolnánk. Ennek ellenére nagyon sok helyre lehet menni, nem feltétlenül szorosan szakmába vágó állásokra is szívesen látnak vegyészeket, úgyhogy szerintem nagyon jók az elhelyezkedési lehetőségek.

Nézőpont

KOSÁRKÓ KLAUDIA

Instant boldogság

Légy önmagad, valósítsd meg az álmaid, küzdj a céljaidért, érd el, amire vágyasz, maradj pozitív! Ma már lépten-nyomon ilyen és ehhez hasonló életbölcességekbe futhatunk bele az interneten és a médiában, gyakorlatilag keresnünk sem kell a pozitív gondolatokat. Túlszínezett természetfotókra szerkesztett dőltbetűs mantrák, ismert gondolkodótól származó pontatlan idézetek. Önsegítő könyvek, írásos sikertörténetek garmadája érhető el a könyvesboltokban készen arra, hogy bárkiből modern Buddhát faragjanak akár egy szempillantás alatt.

Ez mind nagyszerű, azt gondolhatnánk, hogy ennyi hozzáférhető tudással néhány év, és az emberiség minden gondja megoldódik. Tökéletesítjük a társadalmat és önmagunkat, felszámoljuk az éhezést, mindenki kerékpárral jár majd munkába, és a kertünkben gluténmentes biokiskutyák szaladgálnak majd. A valóság azonban azt mutatja, hogy ez az utópia még várat magára, ellenben egyre nagyobb a káosz, ahogy mindenki igyekszik sajátos úton értelmet találni az életének, és a választ közben másoktól várja.

Az első probléma, hogy tudjuk-e egyáltalán, mik az álmaink, amelyeket szeretnénk elérni? Nevezhetünk-e álomnak egy nagyobb házat, egy újabb autót, egy ötvenedik divatos cipőt? Ha jobban megvizsgáljuk, nem tűnik-e sokkal inkább úgy, hogy ezek a jelenleg működő kapitalista gazdaság által generált igények, a fejlődés köntösebe bújtatva? Természetes, hogy mindenki szeretne szebbet, jobbat, de megállapodni egy elégséges szinten már nem opció, abban ugyanis nincs profit.

Az sem segít sokat, hogy két idézet között mindenhol a kiszínezett és bepacsulizott virtuális valósággal találjuk szemben magunkat, ahol a hagyományos értelemben vett munka helyett pózolás és képszerkesztéssel is lehet áloméletet élni. Sőt szinte csak így lehet. De van-e ezek között valódi tartalom, olyan gondolatok, amelyekkel igazán tudunk azonosulni? Vagy hogyan ismerjük fel, ha beszíppantott minket is a nonszensz optimizmus?

Legközelebb, ha például szembe találjuk magunkat egy plakátról ránk mosolygó fiatal nővel, aki százezres karóráját márkajelzéssel jól láthatóan felénk fordítja, ne dőlünk be a „Légy szabad!” és egyéb értelmetlen közhelyeknek a molinó sarkában. A szabadság például nem egy óránál kezdődik, hanem ott, hogy nemet tudunk mondani az önámításra. Persze közben legyünk önmagunk!

HIRDETÉS

ÚJSÁGÍRÓ K É P Z É S

2018. 09. 20. és
12. 08. között
csütörtökönként
17.00 órától a
Műhely újság
szervezésében.

J E L E N T K E Z É S
info@muhely.com

Észak-Korea atomfegyverei

Amerika nem húz fehér kesztyűt

Donald Trump megválasztása óta nem bánik kesztyűs kézzel az olykor nukleáris erejét hangoztató észak-koreai vezetővel. A világ országai a kialakult konfliktus békés rendezését és a félsziget nukleáris leszerelését szorgalmazzák, melyre talán alkalom nyílik az amerikai elnök és Kim Dzsong Un hamarosan esedékes találkozója kapcsán.

HORVÁTH DORINA

Nukleáris fegyverkezés

Észak-Korea 2017 szeptemberében immár hatodszorra hajtott végre nukleáris robbantást. Phenjan állítása szerint a tesztelés során egy hidrogénbombát használtak, melynek ereje hozzávetőlegesen tízszerese a 1945-ben Hirosimára dobott atombombáénak. A KCNA észak-koreai hírügynökség tájékoztatásából kiderült, hogy a kísérlet célja a technológiájuk pontosságának és hitelességének felmérése volt. A kínai földrengéstani intézet 6,3-as magnitúdójúra becsülte a rezgést, amely a földfelszín alól indult el. A robbantás utáni földmozgás Magyarországon is mérhető volt. Az akciót a szomszédos országok elítélték. Kína felszólította a kommunista államot, hogy hagyjon fel hibás cselekedeteivel. Mun Dzse In dél-koreai elnök a legszigorúbb szankciókat követelte Észak-Koreával szemben, vagyis újabb megszorításokat az ENSZ-től az ország fokozottabb elszigetelése érdekében. Donald Trump Twitter-bejegyzésekben reagált a történetekre, melyekben kifejtette, hogy a megbékítést ez esetben nem találja működő megoldásnak, valamint tetteiket igen ellenségesnek és veszélyesnek ítéli meg az Egyesült Államokra nézve.

Washington mint potenciális célpont

Novemberben Észak-Korea sikeresen kilőtt egy interkontinentális ballisztikus rakétát, ami állítólag alkalmas nukleáris robbanófej szállítására is. Az állami televíziójukban elhangzottak alapján az említett fegyver képes elérni az Amerikai Egyesült Államok teljes területét. Szöul válaszul a kilövésre rakétagyakorlatot hajtott végre. Kim Dzsong Un úgy nyilatkozott, hogy mostanra elérték céljukat, mely szerint országuk immár teljes értékű atomhatalommá vált. Phenjan így képes megvédeni magát az amerikai nyomásgyakorlástól, illetve megőrizheti függetlenségét a külső behatásokkal szemben. A kommunista nemzet mindeidáig sokadszorra szegte meg az ENSZ határozatait, melyek egyértelműen tiltják a nukleáris és rakétakísérleteket. Észak-Korea ismételten felkerült a terrorizmust támogató államok amerikai listájára.

Heves szócsaták

Donald Trump elnöksége alatt számos alkalommal illetve éles szavakkal az észak-koreai vezetőt. Az elnök megnyilvánulásait többen kritizálták, mivel elképzelhető, hogy az ehhez hasonló provokációval csupán tovább ront a már meglévő konfliktuson. A két vezető között zajló párbeszéd-

ben vegyes témák kerültek terítékre. Kim Dzsong Un állítására, mely szerint a Nukleáris Gomb mindig ott áll az asztalán, Trump azzal kontrázott rá, hogy nála is megtalálható az a bizonyos Gomb, csak az nagyobb, erősebb és működőképes. A bejegyzések gyakorta személyes síkra terelődnek. Kim egy közleményben egyenesen öreg bolondnak nevezte Trumpot, mire ő az alacsony és dagadt jelzőkkel utalt ellenfelére. Az észak-koreai sajtóból kiderült, hogy az amerikai elnök hazájukban súlyos büntetésre számíthatna, amiért többszörösen megsértette a vezetőjüket. Egy republikánus szenátor, Rob Corker úgy értékelte a helyzetet, hogy az elnök egyenesen a harmadik világháború kitörését kockáztatja bejegyzéseivel, melyek komolyan aggasztják őt. Mások szerint határozott fellépésével és nyílt szókimondásával csak Amerika nagyságát és erejét demonstrálja, amivel eredményesen fel lehet venni a harcot az ázsiai állammal szemben.

Sportdiplomácia

XXIII. téli olimpia megrendezésének jogát Dél-Korea nyerte el, és sokáig kérdéses volt, hogy északi szomszédjuk egyáltalán képviselteti-e magát a játékokon. Végül sokak meglepetésére nem csak, hogy ott voltak,

de Phjongcsangban Észak- és Dél-Korea egy zászló alatt, közösen vonult be a nyitóceremónián, melyen a félsziget volt látható, valamint közös női jégkorong-válogatottat indítottak. A két ország ugyan ezt megelőzően is jelent már meg együtt, például a 2000-es, Sydney-ben megrendezett olimpián, a köztük fennálló ellentét miatt azonban a 2018-as alkalom mégis különleges.

Trump és Kim Dzsong Un találkozója

A dél-koreai nemzetbiztonsági tanácsadó márciusban számolt be az amerikai elnök és az észak-koreai legfelsőbb vezető májusban esedékes találkozásáról. Csung Jui-jong Washingtonban jelentette be, hogy Kim Dzsong Un szeretne tárgyalni Donald Tumppal, akivel mielőbb szorgalmazza a kapcsolat felvételét. Állítása szerint a koreai vezető elkötelezett az atomfegyver-mentesítés mellett, mitöbb a nevezetes találkozóig Phenjan nem végez újabb rakétakísérletet. Az amerikai elnök elfogadta a kérést, mindazonáltal az Észak-Koreára gyakorolt nyomást mindaddig nem hajlandó felfüggeszteni, míg a megegyezés eredményesen nem zárul, valamint a rutinszerű amerikai-dél-koreai hadgyakorlatok sem maradnak el. A fejleményeket több nemzet üdvözölte. Angela

Merkel német kancellár reménysugárnak, az Európai Bizottság szóvivője pozitív fejleménynek nevezte a reménybeli összeövetelt. Az Európai Unió legfőbb célja továbbra is az igazolható és teljes nukleáris leszerelés elérése. Oroszország bízik benne, hogy létrejöhet a találkozó, jelentette Szergej Lavrov orosz külügyminiszter.

Nagyszerű hír vagy csupán hamis remény

Big progress – azaz nagy előrelépés – publikálta az amerikai elnök Twitter-oldalán, miután kiderült, hogy Észak-Korea felhagy a nukleáris tesztekkel, emellett várja a hamarosan szerveződő csúcstalálkozót. A frissen beiktatott külügyminiszter, Mike Pompeo, akkor még CIA igazgatói minőségében már személyesen is találkozott Kim Dzsong Unnal, hogy a részletekről egyeztetessen. Az említett kapcsolatfelvételt sokan bizakodva fogadták, mások kételkednek a sikerességében, és vonakodva figyelik a fejleményeket. Maga az elnök is kétes kimenetelűnek ítélte a találkozót, aminek ugyanakkor szerinte már régóta meg kellett volna történnie. Elődje, Barack Obama távozásakor szintén felhívta a figyelmét, hogy nagy valószínűséggel Észak-Korea lesz a legsürgetőbb probléma, amivel szembe kell majd néznie.

Illusztráció: Koronczí Richárd

Venezuela a szakadék szélén

Venezuela a világ egyik leggazdagabb állama lehetne, ha csak az ország hatalmas kőolajkészletére gondolunk. Azonban a színfalak mögött egy több éve tartó gazdasági krízis bújik meg, amelynek fő forrása az olaj tartósan alacsony ára és az a számtalan rossz politikai döntés, amely hiperinflációba, korrupcióba, bűnözésbe és éhezésbe kormányozta a venezuelaiakat. Az ellenzék vezetői börtönben vagy házi őrizetben ülnek, miközben ezrek tüntetnek az utcákon, és milliók emigrálnak a szomszédos országokba.

KOVÁCS ZSOLT KRISTÓF

Úton a fellendülés felé

Venezuela történelme nagyon hasonló Dél-Amerika többi országához. A spanyol hódítások nyomait magán viselő nemzet már a XIX. században el tudta nyerni függetlenségét. A nagy áttörést az első világháború eseményei hozták, amikor is felfedezték az ország alatt rejlő, mellesleg a Föld egyik legnagyobb kőolaj készletét. Az 1935-től demokratikus kormányok által vezetett országban hatalmas gazdasági fellendülés következett be, ami elég tartósnak bizonyult. Közben a második világháború is megtette hatását, a globalizmus és a többnyire európai bevándorlók következtében az ország társadalma átalakult, többnyire spanyolokkal, olaszokkal, portugálokkal és latin-amerikaiakkal színezve. A térség leggazdagabb országá-

nak járó címet egészen az 1980-as évekig birtokolhatta, amikor is az olajárak csökkenése válságba sodorta Venezuela gazdaságát, ami már akkor is a magánszektor és a kormány külső és belső eladósodásával párosult. Hogy fizetőképese maradjon, leértékelte a valutáját, ami azonban drasztikus életszínvonal-esést eredményezett, és azóta is tart, mert a kőolajra épített gazdaságnak nem voltak más eszközei a további növekedésre. A regressziós helyzetből két puccskísérlés is megpróbált kiutat találni 1992-ben, mindkettő sikertelenül. Az első vezéralakja, Hugo Chávez két év börtönbüntetést kapott, azonban később nagy szerepet játszott hazája történelmében.

Hugo Chávez, szegények hőségéből diktátor

Chávez kiszabadulása után nem sokkal megalapította az Ötödik Köztársaság Mozgalom pártot, amelynek színeiben 1998-ban hatalomra jutott. Sikeres kampánya nyomán, melynek elhíresült mondata a „csapás az oligarchákra, a szegények hőse”, olyan nagyarányú győzelmet tudhatott a magáénak, mint azelőtt kevesen Venezuelában. Rövidesen sor került első nagy intézkedésére, az alkotmány módosításra, amit három hónap alatt sikerrel végre is hajtottak. Azonban későbbi politikája már rendkívül megosztottá tette az embereket, az ellene szóló sztrájkok és tüntetések mellett rendre megjelentek az őt támogató tömegek is. 2002. április 11-én az egyik demonstráció vérengzésbe torkollott, és 19 életet követelt. Chávez később még egyszer megpróbálta módosítani az alkotmányt, amivel már korlátlan hatalomhoz juthatott volna, de ezt a nép már nem támogatta.

Nicolás Maduro, a helyzet nem javul

2013-as halálát követően Chávez posztját a hozzá közel álló, korábban külügyminiszter, majd alelnök, Nicolás Maduro vette át. Ám az addig regnáló Szocialista Párt jelöltjeként Madurot már nem sikerült ekkora fölényrel megválasztani, mindössze 1,5%-kal kapott több szavazatot, mint az ellenzék jelöltje. A kormányzat gyengeségét jelzi, hogy kétszer is önrendelkezésre jogosította fel az elnököt olyan problémák megoldásában, amelyeket saját erejéből nem tudott orvosolni. Az egyik ilyen 2015-ben az Egyesült Államok általi „imperialista agresszióval” szembeni fellépés volt, mert az USA hét venezuelai hivatalnokra szankciókat szabott ki. Ezzel együtt Maduro népszerűsége

meredeken zuhant, 2014-ben egyes felmérések szerint a venezuelaiak 66%-a gondolta úgy, hogy távoznia kell az ország éléről. Az ország gazdasági teljesítménye továbbra is mélyrepülésben volt, egyes becslések szerint a hiperinfláció ekkorra már a 6000 százalékot is meghaladta.

A kormányellenes tiltakozások és politikai felkelések már 2014-ben elkezdődtek, az erőszak, a korrupció, az infláció és az alapvető élelmiszerek és gyógyszerek hiánya miatt. Nem beszélve a szociális juttatások elmaradásáról, a bezárt állatkertekről, ahol az állatok csontsoványra fogytak. Az ellenzék és a kormány kritikusai

több párt alapításában is részt vett, illetve aktivista tevékenységéért számtalan civil szervezet is kitüntette már. Azonban a kormány számára már akkor sem volt kényelmes a személye. A Venezuelai Számvevő Iroda szankcionálta, és felfüggesztette közhivatali tevékenységét, költségvetését pedig elapasztotta 2008 és 2014 között. A változást a 2014-ben kicsúcsosodó válság elleni megmozdulás hozta, amikor a tüntetők egyik vezéréként lépett fel. Rövidesen letartóztatták gyűjtogatás, összeesküvés, gyilkosság és terrorizmus vádjával. Több emberi jogi szervezet is kiállt mellette hangoztatva, hogy letartóztatásának politikai motivációi

vezetést a válság elmérgesedése miatt, illetve első nagy pártként bojkottáltak a közelgő elnökválasztást. Azóta több mint 90 tagjukat tartóztatták le. Páran külföldre menekültek, köztük Julio Borges, aki az egyik nagy esélyes ellenzéki miniszterelnök-jelölt volt addig, amíg vissza nem vonultak a választásoktól a lehetetlen körülmények miatt. Maduro egy másik esélyes kihívója, Lorenzo Mendoza milliárdos venezuelai üzletember volt, aki a napokban ugyancsak kizárta, hogy a kormánypárt kihívójaként induljon. Pedig igen magas népszerűséggel rendelkezik, százak vonultak az utcákra nevét skandálva, indulását sürgetve.

Hova tovább?

A közelgő választás lehetne az utolsó esély a változásra, azonban a Voluntad Popular

szerint a csődöt a vezetés saját maga idézte elő, a hozzá nem értő válságkezelése és önnön korrupciója miatt, míg a szocialista vezetés a Nyugatot hibáztatta az alacsony olajárakért. A tiltakozások ellenére a vezetés a mai napig kitart. Maduro saját bevallása szerint a békés tiltakozásokat támogatja, de a valóságban a gumibot és a könnygáz bevetésétől sem riadnak vissza. Emellett az ENSZ gyanúja szerint a letartóztatások egy része politikai indíttatású, ezt jól példázza az egyik leghíresebb politikai fogoly, Leopold Lopez esete, aki a tiltakozások egyik vezérégyénisége volt, emiatt 2015-ben 14 év szabadságvesztésre ítélték.

Leopold Lopez, a bebörtönzött szabadságharcos

A Harvardon tanult Lopezt még 2000-ben választották meg Caracas főváros Chacao kerületének polgármesterévé. Emellett

vannak. Ez azonban nem hatotta meg a venezuelai döntéshozókat, előzetes letartóztatását a Ramo Verde nevű fegyházban töltötte közel másfél évig, amikor is jogerős ítélettel közel 14 év börtönbüntetésre ítélték, bár a gyilkosság és terrorizmus vádját ejtették. Ezzel párhuzamosan mint ellenzéki vezető, népszerűsége egyre növekedett. A letartóztatási parancs megszületésekor önként adta fel magát több ezer támogató kíséretében, akiknek elmondta, reméli, fogsága felébreszti Venezuelát, hogy a korrupciót és a gazdasági összeomlást a szocialista rezsim okozta. Kitartását nem sikerült megtörniük, ugyanis 2017 nyarán, amikor házi őrizetbe helyezték azzal a feltétellel, hogy csendben marad, a tetőre mászva fogadta az őt támogatókat. Leopold Lopez karaktere az egyik legfontosabb elem a venezuelai ellenzékben. Pártja, a Voluntad Popular volt az első, ami felelősségre vonta a

párthoz hasonlóan a többi ellenzéki párt tagjai is börtönben vagy hatósági őrizetben ülnek, sőt a Demokratikus Egység Kerekasztal nevű pártszövetséget egyenesen kizárták a választási folyamatból. Ennek ellenére Nicolas Maduro nemrégiben bejelentette, az ellenzék indulása nélkül is megtartják az elnökválasztást, amelynek eredményével eldől, ki vezet tovább az országot egészen 2025-ig. Azonban bárki kerüljön is hatalomra, ha nem sikerül rövidesen megállítani az elképesztő mértékű gazdasági összeomlást, és megoldani a lakosság élelemmel való ellátását, a csőd miatt felhalmozott államadóság az állampapírok hozamainak elapadását vonhatja maga után, ami végzetes lehet az ország számára. Ezzel pedig el is érkeztünk a Görögországból már ismert forgatókönyvhöz, vagyis az IMF beavatkozásához, ami az önrendelkezés, ezzel együtt a demokrácia megcsorbítását eredményezheti.

A (palackos) vizek ura

A 19 éves **Varga Ádámot** az egész ország ismeri. Lehet, nem tudná a többség felidézni, de ha elé tesszük az egyik neves ásványvízmárka flakonját, egyből beugrik a névhez társítható arc. A KSI kajakosa fiatal kora ellenére országos bajnok, kétszeres ifjúsági világbajnok, és kétszeres ifjúsági maraton világbajnok, egyéni és páros hajóban is. Az eredmények azonban nem csak maguktól hullanak alá, kevesen fizetnék meg ezt az árat a sikerért.

KUN ZSÓFIA
LÁSZLÓ GÁBOR

Mi motivál a sportban?

Ahhoz, hogy versenyeken jól tudjunk küzdeni, először az edzéseken kell odatennünk magunkat. Napról napra az motivál, hogy le tudjak győzni mindenkit. Három évesen kezdtem el úszni, majd öt évig versenyeztem is ebben a sportágban. Ezt tekintem a mostani teljesítményem alapjának a mai napig. Kiskamaszként, 12 évesen ismerkedtem meg a kajakozással, ami a többi csapattársamhoz képest egy viszonylag kései kezdésnek számított.

Kitűzött céljaid vannak, amiket elérnél, vagy mindig a saját rekordod megdöntéséért küzdesz?

Mivel a külföldi ellenfeleinket nem ismerjük a nemzetközi megmérettetéseken, versenyen meg már úgyis mindegy, így a céljaimat magamhoz mérten állítom fel. Edzőm, Matyus Zsolt, sokban hozzájárul a fejlődésemhez, az ő tanácsai

Fotók: Zolnai László

mentén a végső döntéseket én hozom meg egy-egy cél mellett. A hosszú távú céljaim között természetesen szerepelnek azért kvalifikációk világversenyekre, jelenleg például az idei, portugáliai világbajnokságra szeretnék kijutni az U23-as kategóriában.

Hogy áll jelenleg ez a projekt?

Négy nagy világverseny van ebben a sportágban, a síkvízi Európa- és világbajnokság és a maraton Európa- és világbajnokság. Jelenleg reális esélyt látok a síkvízire, és mivel ez egybeesik a maratoni párjával, nem tudnék egyszerre két helyen lenni. Számomra fontosabbak a síkvízi versenyek, mert ezek a hivatalos olimpiai versenyszámok. Hosszú távon szeretnék az ötkarikás játékok dobogójának a tetejére állni. De első körben az Európa Bajnokságon kell jól teljesítenem.

Hogyan néznek ki a sportág korosztályai?

Az ifiket, akik alatt 17-18 éveseket érti a sportág, követik az

U23-asok, akik a 19-23 esztendő közötti korosztály nemzetközi besorolás szerint. Efölött vannak a felnőttek, noha az én is már felnőttnek számítok szinte.

Egy-egy utazás alkalmával mennyit láttok a titeket körülvevő helyből?

Mondhatni semmit. Most jöttem haza egy kéthetes olaszországi edzőtáborból, ahol a 14 napból egy pihenőt töltöttünk Rómában, a többin csupán a szállás és a pálya közötti útban „gyönyörködhattunk”. Versenyek alkalmával még rosszabb a helyzet. Egy hetet töltöttem korábban Dél-Afrikában, ahol maga a küzdelem csupán két napos volt, a maradék négy napot pedig a szálláshely négy falának vizslatásával tölthettük. Sokszor persze idő sincs rá, de nincsenek illúzióim, hogy a jövőben ez változna.

Az edződ szavait idézve „Ádám még sokra viheti, különösen azért, mert mentálisan erősebb,

mint a társai.” Miben nyilvánul ez meg?

A sport világa, a versenyzés nagyon stresszes közeg. A versenydrukkot kevesen bírják a helyén kezelni, ami negatíván hathat ki a teljesítményre. Szerencsés vagyok, mert nyomás alatt is ki tudom hozni magamból a maximumot. Nem mondom, ugyanúgy izgulok én is az indulás előtt, de ez ilyenkor nekem plusz löketet ad a teljesítményemhez, nem pedig elvesz belőle.

Mit szólnál a Szentkirályi felkészüléshez?

Titkon reménykedtem benne, hogy engem választanak, mert nagyon jó eredményeim voltak tavaly. Örültem a megtiszteltetésnek, telefonon kaptam a hírt, hogy megnyertem a jelentős anyagi támogatást. Jó volt magam vizionálni a palackokon, főleg úgy, hogy először úgy találkoztam vele, hogy az osztálytársaim hozták nekem.

Te mennyi vizet iszol egy nap?

Sokat iszom, a kulacsom rendszeresen velem van, és sokat kortyolok belőle nap közben is. Más kérdés azonban, hogy nem vizet, hanem izotóniás italokat fogyasztok többet. Nap közben három liter is elfogy még télen is, míg edzésen további kettő sem okoz akadályt.

Milyen szerinted a jó edző? Mik az ismérvei?

Tapasztalt, és ismeri a tanítványai határait. Fontos, hogy meg tudja különböztetni a tényleges fáradtságot, mikor pihenésre van szükség, attól a fáradtságtól, amikor még további eredmények csalogatnak ki a versenyzőkből, mondhatjuk úgy, hogy mikor csak lustaságból nyavalygunk. Én nem lennék edző, mikor majd kiöregszem. Félnék, hogy visszatérnek az emlékek, és túlságosan fájnak.

Milyen az időbeosztásod egy átlagos hétköznap és egy edzőtábori napon?

Egy normál napon 5 órakor kelek, 6-tól edzem egy órát, majd irány az iskola, ahonnan egyből megint sportolni megyek. Ekkor legalább 2 órát nyomjuk, majd levezetesképp vagy cardio mozgást végzek, vagy súlyzós edzést folytatok még. Otthon már csak enni és fürdeni van erőm, majd irány az ágy. A mostani edzőtábornak a menetrendje úgy volt, hogy 7-től reggeli, 8-tól egy egyórás technikai edzés, 10-től délig egy rendes edzés, majd ebéd. Ezt rendszerint alvás követte, majd 4-től megint egy edzés, amíg tartott, majd egy futás vagy kondizás a nap lezárásaképp. A pihenőnap annyiban más, hogy a nap végi záró edzőtermezés kimarad.

BME-sek a Neymar Jr's Five nemzetközi döntőjében

A Red Bull idén is megrendezi a sajátos szabályokon alapuló, kispályás foci kupáját, aminek arca nem más, mint Neymar Jr. A PSG sztárjának elmondása szerint gyerekkorában a favallák között olyan szabályokkal játszott barátaival, mint amit a tornán alkalmaznak: öt az öt ellen kiskapura, kapus nélkül, és a vesztes csapatból kiáll egy játékos. Magyarországon hat selejtezőt rendeztek összesen körülbelül 160 csapat részvételével. Minden selejtezőből négy csapat jutott be a döntőbe, amit április 22-én, vasárnap rendeztek meg a Westend tetőparkolójában. Két BME-s csapat is érdekelt volt a döntőben: a Villanyfényes Bajnokságban játszó Csak oda-vissza csapata, valamint a főként BME-BT FC futsalosaiból álló Zsírkréták. Mindkét csapat jól menetelt, a negyedöntőben össze is találkoztak, ahol a Zsírkréták nyertek. Utóbbiak a döntőben 3-0-as győzelmet aratva lettek bajnokok. Ezzel ők fogják képviselni Magyarországot július 20-21-én, a 62 ország részvételével zajló, Rio de Janeiro-ban rendezendő döntőn, Neymar Jr. akadémiáján!

Bringás klubélet a BME-n

Ha unod már a magányosan megtett kilométereket, és megosztanád az élményt másokkal, akkor ez a fiatal egyetemi öntevékeny kör csak rád vár!

BALOGH KATA BOGLÁRKA

Forintos Norbert, a BME Cycling megálmodója, vezetője tavaly nyáron hozta létre ezt az egyetemi biciklis mozgalmat. A csoport elsődleges célja motiválni a bringásokat a tekerésre, valamint megismertetni velük a klubélet ízét. A közös edzések mellett szakmai előadásokkal, edzésen kívüli túrákkal és kötetlen találkozókkal erősítik a csapat összetartását.

A klubnak sok segítséget nyújt a Testnevelési Központ. Indulásukkor ők adtak lehetőséget, hogy az újonnan

felvett hallgatókkal megismertessék ezt a mozgásformát. Hetente egy közös edzés van, ami jó idő esetén közös tekerésből áll különböző helyszíneken. Amennyiben az idő nem kedvez a kerekének, a tagok a BME Sporttelepen erősítenek Hellner Szelina vezetésével.

A klubeseményeket, bár először a tagoknak vannak meghirdetve, sok esetben megnyitják a nagyközönség számára is. A csapat az előző nyáron már képviselte magát versenyen, pár hete pedig a MEFOB-on vettek részt időfutásban, ahol fel is álltak a dobogó második fokára. Idén nyáron sem terveznek pihenni, a rendszeres edzések mellett megrendezik a BME Cycling Tourt.

Az országúti edzések bárki számára nyitottak, de elsősorban már tapasztalt bringások jelentkezését várják, akik kipróbálnák magukat csapatban is. A körnek egy szabálya van: „El kell jönni, és tekerni!”

Az edzéseket minden hét keddjén tartják, előzőleg egyeztetett helyszínen és időpontban.

Szarvast üztünk

Idén 28. alkalommal rendezték meg a Szarvasúzők Váltófutóversenyt, amelyen a BME Sportközpont támogatásával a Műszaki Egyetemet két csapat is képviselte.

FAZEKAS ÁRNIKA

A nagy hagyományú egyetemi futóversenyen minden tavasszal Egerből indul a mezőny Bonifác, a szarvas után. A Bükk-hegységen keresztül Miskolcig vezet az út, összesen 81 kilométeren, 12 különböző nehézségű szakaszon át. A távot 12 vagy 5 fős, vegyes, férfi-női tagokból álló csapatok teljesíthetik.

Ebben az évben másodjára új útvonalon haladt a verseny, így egyik szakasz sem érintett forgalmas utakat, mindenki festői tájakon vagy belvárosban futhatott. A Bosch támogatása révén értékes díjakat osztottak ki, az első csapatok minden tagja akkumulátoros csavarbehajtót kapott (az eredményhirdetésre többen „fűrőgép” kántálással érkeztek, de a megnevezés nem helyes).

A BME csapatai közül MEFOB 12 fős

csapatváltó kategóriában a **BME** 5 óra 43 perces összidővel 4. helyeztként érkeztek, ami egyetemünkről eddig a legjobb eredmény. A **Vágtázó Vegyészek** pedig mindössze 9 fővel tették meg a teljes távot, 7 óra 4 perccel a 10. helyen végeztek.

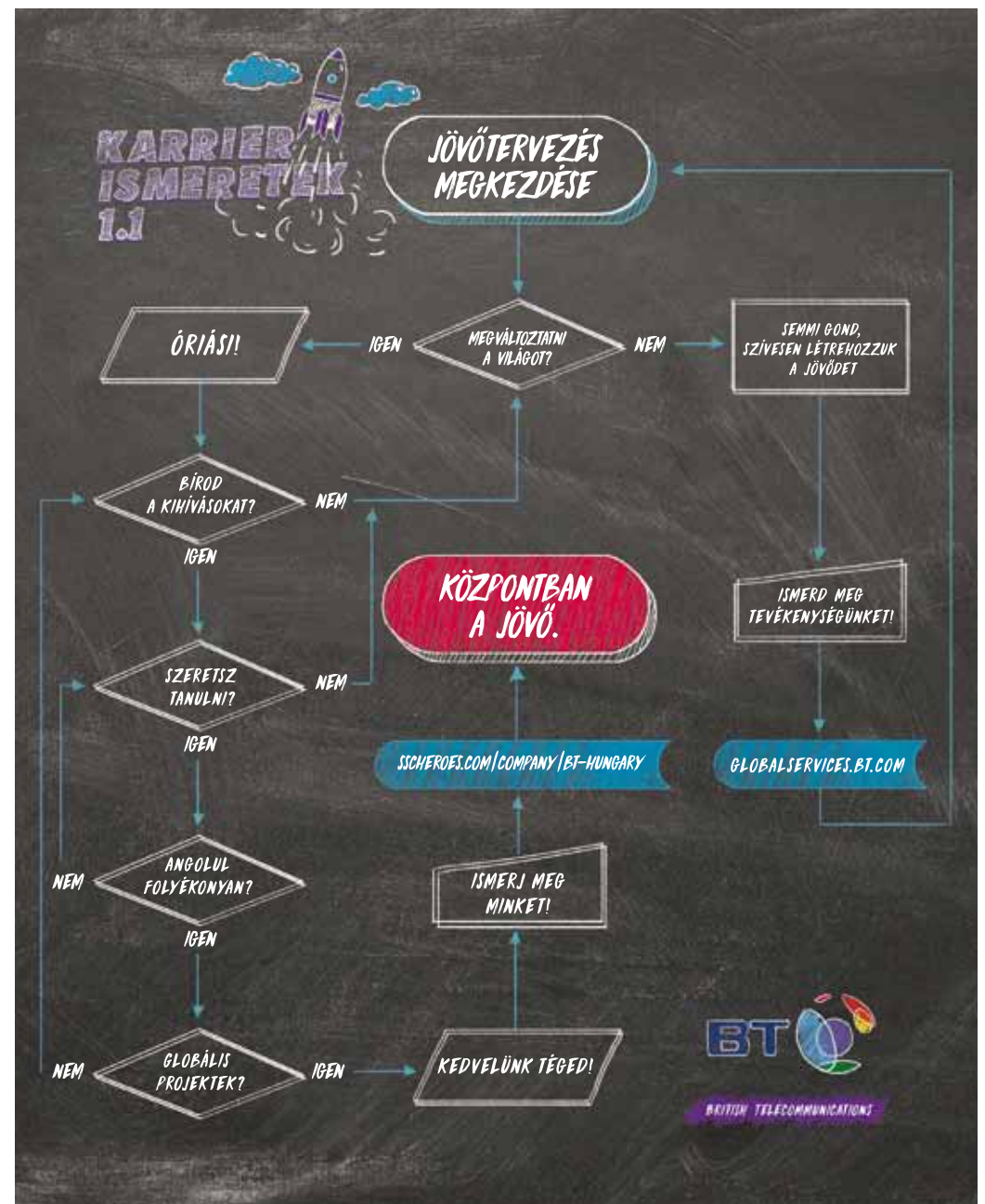
Futókör

Szeretnéd fejleszteni az erőnléted, futótechnikádat? Szeretnél társaságban edzeni? Gyere el a BME amatőr futókör ingyenes edzésére!

Időpont: szerda 18.00

Helyszín: BME Sporttelep

HIRDETÉS

PIKNIK 18

05.15. 18:00
Bercsényi udvar

Az Építész Piknik az Építész Klub hagyományos rendezvénye, ahol a tanárok és a diákok kiereszthetik a gőzt az évvégi hajtás után.

FŐZŐVERSENY ZENE QUIZ EST

Bercsényi Kollégium
hátsó udvar
Bercsényi utca 28-30

16:00- nyitás
16:30- piknik unplugged
17:00- főzőverseny
18:00- quiz est
20:00- vacsi
22:00- zárás

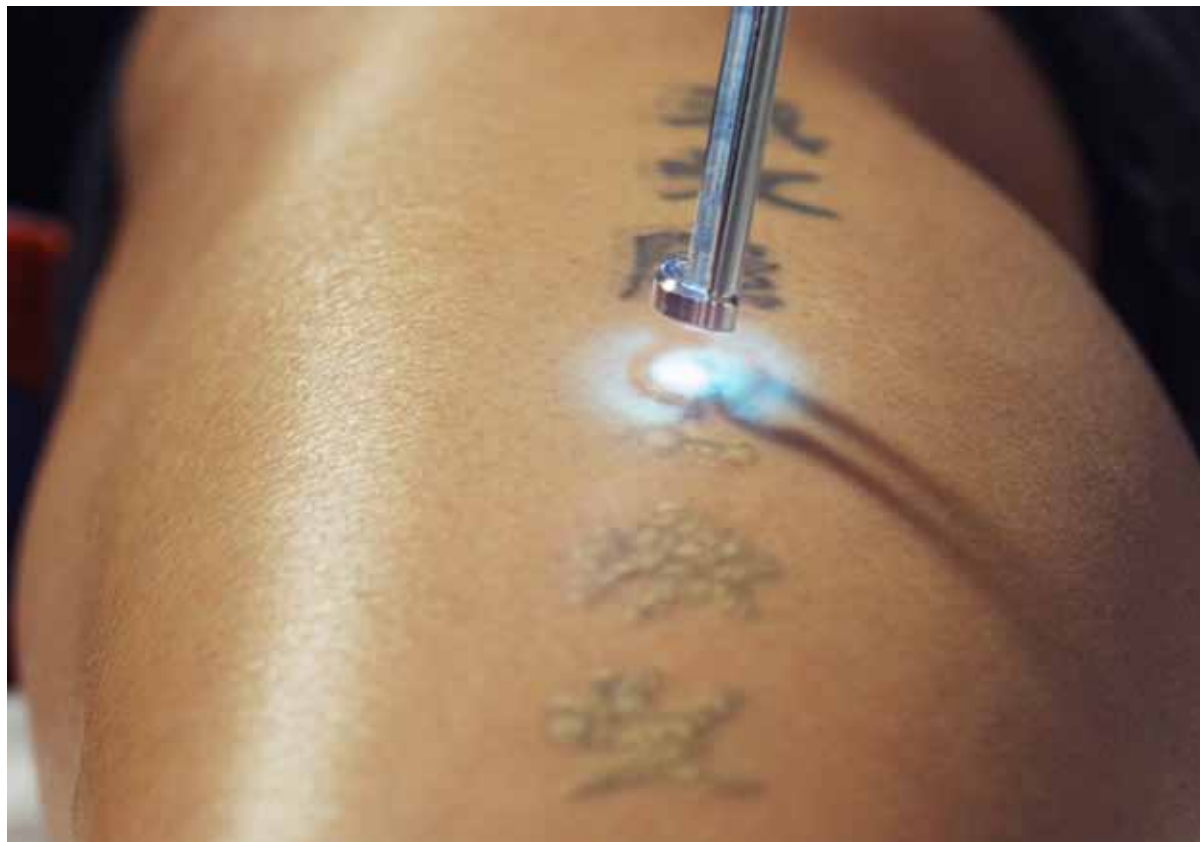
*A rendezvény ingyenes

Még mindig nincs csodaszer

Hogyan tüntethető el a tetoválás

Bár lehet hallani többféle módszer-ről, ami a megbánt, megunt tetoválás eltüntetésére szolgál, de még mindig nem mondhatjuk, hogy ezek könnyen alkalmazható, valódi csodaszerek lennének. A fájdalom még a felvarrásnál is nagyobb, és a beavatkozás sok esetben bizony egészségügyi kockázatokkal is jár – erre hívja fel a figyelmet **Virágh Zsófia** bőrgyógyász.

keresnek megoldást arra, hogy egyes alakzatokat eltüntesse a testükről, de az biztos, hogy nem veszélytelen egy ilyen eljárás.

Nem egyszerű megválni tőle

A fekete tetoválások tüntethetők el a legszebben, de ez esetben is sokszor előfordul, hogy a festék eltávolítása után a bőr az adott területen sosem lesz olyan színű és minőségű, mint korábban volt. A színes, nagy területet lefedő tetók esetén még kockázatosabb a helyzet, ezektől többszöri kezelés után sem lehet teljesen megszabadulni. A bőrgyógyász erősen óv mindenkit attól, hogy otthon próbálkozzon eltüntetni a nem tetsző mintát: ezek a „csináld magad” megoldások általá-

ban valamilyen maró savat javasolnak, ami erős, visszafordíthatatlan károsodást okoz a szövetekben, ezekkel nekiállni sem szabad a műveletnek. „A legjobb ma ismert megoldás az eltávolításra a lézer, de fontos tudni, hogy ez sem csodaszer, hisz minden színre más hullámhosszra kell beállítani a lézeres fényforrást. Ha valakinek van egy fekete, citromsárga és piros színekből álló tetoválása, amit el akar távolítani, a kezelés után biztosan nem olyan eredményt kap, amire számított. Ez azért van, mert az adott gép csak bizonyos hullámhosszon mozog, nem minden színt tud eltávolítani. Fontos tájékozódni, megkérdezni kezelés előtt, hogy milyen színeket tud az eszköz szépen eltüntetni. Korrekt lenne persze, ha ezt elmondanák,

de sajnos nem ez a jellemző” – árulta el a szakember.

A lézeres kezelés után a kezelt rész elfehéredik, és hegek képződnek a bőr felszínén, de ezek az esetek többségében elmúlnak. „A hegek általában egy idő után eltűnnek, de előfordulhat, hogy a lebontott festék nagyobb bajt okoz, mint maga a felvarrás. Bőrgyógyászhoz jellemzően akkor fordulnak az eltávolítás után, ha a halványuló, de még foltokban jelen levő tetoválás környéke begyullad, vagy hólyagosodik. Ezeket lehet külsőleg kezelni, és a legtöbb esetben rövid idő után elmúlnak, de orvosként semmilyen festék bőr alá juttatását nem ajánlom.”

Korábban is jöhet a baj
A fertőzések, allergiás reakciók

a felvarráskor is jelentkezhetnek, a legtöbbször valóban komoly problémákkal keresik fel a szakembereket. „Bizony a higiénia hiánya okozza a legtöbb bajt. A tetoválással elkapható a hepatitis B, a hepatitis C és a HIV is” – hívja fel a figyelmet a veszélyekre az orvos, aki azt a tévhitet is eloszlatja, hogy csak a tetoválásalonban fertőződhet el a seb. „A legtöbb szalon kifogástalanul steril, és a szabályokat betartva, kiemelten figyelnek a higiénia, és olyan tanácsokat is adnak a vendégeknek, hogy hogyan tartsák tisztán a sebüket a tetoválást követő napokban. A tetoválás ugyanis egy seb, ami komoly odafigyelésre, ápolásra szorul – a méretétől teljesen függetlenül” – hangsúlyozta Virágh Zsófia.

A leggyakoribb probléma az utókezelés elhanyagolása: vannak, akik a túl sok ápoló krémmel eláztatják a tetoválást, vagy ellenkezőleg: nem tisztítják és fertőtlenítik eleget. „Ha gyullad, gennyesedik vagy sebesedik a tetoválás, azonnal orvoshoz kell fordulni. Fontos tudni, hogy ha vírus okozza a bajt, akkor annak nincs tünete, de ha baktérium, akkor egy nem kezelt fertőzés orbánchoz is vezethet.”

Ha a gyógyulási folyamat alatt a bőr egy ponton vagy néhány centis részen kidobja magából a frissen felvitt festéket, akkor is orvoshoz kell fordulni, nem pedig rögtön visszamenni a szalonba, és kipótolni! A szakember elmondása szerint ezt a reakciót nem a higiénia hiánya okozza, de mindenképp kezelni kell az adott bőrfelületet, hogy később, 6-8 hónap múlva újra kísérletet lehessen tenni a minta kijavítására. Ha tetoválást szeretnénk varratni, vagy a meglevőt eltüntetni, mindkét esetben komolyan kell mérlegelni az egészségügyi kockázatokat. Ezek ugyanis jelen vannak akár felrakás, akár eltüntetésről legyen szó.

BME-s segítség érkezik a vakoknak

Újabb világversenyen mutatják be a magyar egyetemisták által kifejlesztett Gloveye-t, amellyel a vak és gyengénlátó emberek is átélhetik az olvasás élményét.

LÁSZLÓ GÁBOR

A világ huszonhét legígéretebb startupja közé jutott az a hatfős magyar, BME-s egyetemistákból álló csapat, amely a vak és gyengénlátó emberek mindennapjait megkönnyítő különleges „olvasókesztyű”, a Gloveye fejlesztésén dolgozik. A Chivas Regal negyedik alkalommal keresi azokat a vállalkozásokat, amelyek a társadalom számára igazán hasznosak. A Gloveye egy speciális kesztyűből és egy alkalmazásból áll. A kesztyűt fel kell húzni, a mobiltelefon vagy a számítógép kameráját pedig a szövegre irányítani. A két

eszköz Bluetooth-szal kapcsolódik össze. A látássérült olvasónak csupán végig kell húznia az ujját a szavakon, a kamera ezt követi, a készülékre telepített alkalmazás azonnal Braille-karakterekre fordítja a betűket. A kesztyűben lévő szerkezet a használó mutatóujjának ujjbegyénél megformálja a Braille-írásjeleket. Bár a különböző országokban használt Braille-ábécék kismértékben eltérnek egymástól, nem kell nagy ugrás ahhoz, hogy az eszközt ne csak a magyar anyanyelvű látássérültek használhassák. Hasonló,

hordozható eszközt még senki nem fejlesztett, pedig itthon több mint harmincezer vak ember él. Az Egyesült Államokban a látássérültek száma meghaladja a 7 milliót. A Gloveye-t nemcsak hosszabb szövegek olvasásához, hanem hétköznapi helyzetekben is jól lehetne használni. Például a kesztyűvel a gyengénlátó emberek is azonnal megtudhatnának egy csekken szereplő összeget vagy élelmiszerek árát, illetve összetevőit. A csapat tavaly megnyerte a Microsoft Imagine Cup nevű innovációs, az üzleti megvalósíthatóságot is

díjazó verseny itthoni fordulóját, így a nemzetközi döntőbe is bejutottak, Seattle-ben mutatták be a Gloveye-t, de akkor a bírák nem juttatták be őket a nyolc legjobb közé. A mostani verseny 200 ezer dolláros ösztöndíjazású, ez pedig komoly anyagi támogatás lenne az egyelőre befektető nélkül dolgozó magyar csapatnak. A döntőt május végén Amszterdamban tartják majd. Ha minden jól megy, novemberben már lesz lehetőség arra, hogy a látássérült emberek megrendelhesék az eszközt, így átélhessék az olvasás élményét.

Örökkévalóság húsz évig

Egyetemünk építőmérnöki karán végzett, majd beváltotta álmát, és színészi pályára adta a fejét. Hosszú tanulóévek után megismerte és megszerette az országot: többszörösen kitüntetett film-, sorozat-, szinkron- és színházi színész vált belőle. Ő **Scherer Péter**, akit ma is szoros kötelék fűz a Műegyetemhez, hiszen szinte heti rendszerességgel megfordul az itt található Szkéné Színházban.

TACSI KORNÉLIA

Miért döntöttél a mérnöki pálya mellett?

Ennek leginkább családi hagyományai vannak nálunk, hiszen a testnevelő tanár anyukámat leszámítva mindenki reál gondolkodású. Az apám mérnök volt, és a bátyám is gépészként végzett. Szombathelyen a megye elit gimnáziumába jártam, ahol négy éven át fizika tagozatosként négy egész feletti átlagom volt, és versenyekre is jártam. Korábban, általános iskolásként Karinthy-prózákat mondtam, amivel ötödiktől nyolcadikig minden évben megnyertem az ajkai városi Ki mit tud?-ot. Szombathelyen is indultam az iskolai tehetségkutatón, ahol második lettem. Ekkor az egyik tanárnom rögtön megkért, hogy csatlakozzak egy színjátszó körhöz. Azonban a tagok nem voltak túl szimpatikusak, így gimnazistaként nem foglalkoztam színészettel. A pályaválasztáskor viszont éreztem, hogy ebbe az irányba kellene elmozdulnom, és felvételiztem is a Színművészetire, ahova végül nem vettek fel. Apám azonban ragaszkodott a továbbtanuláshoz, ezért jelentkeztem a BME-re.

Mit jelentett számodra BME-snek lenni?

Orbitális szívást. Ehhez az is hozzájárult, hogy nem tudtam, mire vállalkozom. Az építőkar egyszerűnek tűnt, mivel könnyebb volt bejutni, mint az építésre. Azt viszont nem sejtettem, hogy itt olyan szörnyű tantárgyak várnak rám, mint a matematika, az ábrázoló geometria, a mechanika, a tartók statikája és még sorolhatnám. Itt még a kettesért is mélyen meg kell hajolni, hiszen ha valaki elégséggel megy át, akkor is megkövetelik, hogy mindent tudjon. A negyedik félévemben megbuktam egy tárgyból, ami miatt egy egész évre pihenőpályára kerültem, ugyanis akkor még nem voltak keresztfélévek. Ezt a kudarcot követően a szüleim elé álltam, és bejelentettem, hogy ezzel befejezem a BME-s tanulmányaimat. Erre ők azt mondták, hogy csak a diploma megszerzésével tehetek pontot ennek a végére, utána viszont azt csinálom, amit akarok. Ekkor vettem egy nagy levegőt, visszajöttem, és megcsináltam. Végül pedig négyes diplomával végeztem.

A rossz emlékek ellenére nincs problémám az itteni oktatással, mert elismerem, hogy ha egy „senkiháziból” mérnököt akarnak faragni, akkor azt pontosan így kell csinálni. Én is így csinálnám. Más kérdés, hogy már az első félévtől kezdve éreztem, hogy nem ez az én helyem, és útkeresésbe kezdtem. Hétfőnként és szerdánként színjátszó körbe jártam, keddenként és csütörtökönként pedig önismerteti körbe, kéthetente pénteken pedig jazz teázót szerveztünk. Végso soron ez volt életem egyik legjobb időszaka a bulikkal, a kollégiummal, az itt szerzett barátságokkal, a Drönkkel, a Vásárhelyi Napokkal.

Bánod, hogy nem a Színművészetire jártál?

Nem, bár annak idején nagyon bántam, és mindent megadtam volna azért, hogy bekerüljek. Ennek ellenére nincs bennem rossz érzés, mivel valószínűleg én sem vettem volna fel magamat. Nekem máshogy, másoktól, kicsit hosszabb idő alatt, de nem feltétlenül rögzesebb úton kellett megtanulnom ezt a mesterséget. Ugyanakkor ez egy hosszútávú futás. Jancsó Miklós mondta mindig: „ha valaki egyszer tényleg elhiszi magáról, hogy ő valaki lett, akkor ott annak vége”. Tehát abban az esetben, ha valakit a szakma már nagyon fiatalon befogad, biztat, felemel, nagy szerepeket oszt rá, és azt plántálja belé, hogy

milyen nagyszerű, akkor egy idő után valóban elhiszi, hogy ő már valaki. Ez viszont szinte kivétel nélkül problémákat szül. Ellenben, ha valakinek folyamatosan bizonyítania kell maga és a családja előtt, akkor teljesen más lesz a hozzáállás. A környezetem sokáig csodabogárnak tartott, hogy mérnök diplomám ellenére eredményes lehetek ezen a pályán, és meg tudom valósítani azt, ami a legnehezebb: hogy a világ úgy tekintsen rám, ahogyan én tekintek magamra. Vállalkozásom sikerességében akkor kizárólag csak én hittem.

Aztán jött a fordulópont: harmincnégy évesen beleke-
rültem a Csányi János által rendezett *Szentivánéji álom* című vígjátékba, ahol Mucsi Zoltánnal először játszottam együtt. Az alakításomért számos díjat kaptam, és ettől kezdve sorra érkeztek a filmes felkérések is. Majd a nagysikerű Jancsó-

Fotó: Zolnai Péter

filmeket is elkezdtek forgatni, amiből Zolival páros főszerepben hatot készítettünk. A pályafutásom első tizenkét évében csak színpadon szerepeltem, ezt követő években viszont bekerültem huszonöt magyar nagyjátékfilmbe, nyolc-tíz tévéműsorba, elkezdtem szinkronizálni, valamint rádióba járni.

Melyiket szereted jobban: színpadon játszani vagy filmben szerepelni?

Nehéz megmondani, mert mindegyik más szempontból varázslatos. A színházban a nézővel közösen átél, soha vissza nem térő pillanat utánozhatatlan. Emellett a színházat jellemzi az a csodálatos, hat-nyolc hétig vagy akár több

hónapig tartó elmélyült munka, amíg egy darab vagy egy szerep megvalósításán gondolkodom. Ilyesmire egy film esetén ritkán van lehetőség, nekem például még sosem volt, bár biztos van olyan produkció, amit ilyen szintű próbák előznek meg. A filmezés alapvetően technikai műfaj, így más típusú jelenlétet, koncentrációt igényel. Cserébe viszont a karakter megmarad a celluloidon, mondhatni az örökkévalóságnak. Bár ez az örökkévalóság legfeljebb húsz évig tart, ugyanis ennél régebbi filmek elé ritkán ülnek le az emberek.

Gyakran szerepelsz Mucsi Zoltánnal egy színpadon, a Szkénében is. Milyen a kapcsolatokat?

A *Szentivánéji álom* óta legjobb barátok, munkatársak és üzletársak vagyunk, egy nagyon mély és elszakíthatatlan barátság és kötelék köt össze minket. Ennek szimbólumaként hatvanadik születésnapjára egy bilincset kaptam tőlem. Zoli csodálatos egyéniség, megszállott, örült, imádja a szakmáját, szereti a

mokban, ha máshol nem, akkor az ELTE-n. Ebből a szempontból nem változott a világ, mert most is rengeteg színjátszó kör van, mivel a színház olyan, mint egy vírus, ami ha egyszer megfertőzött, akkor végigkíséri az életed. Egyszer-egyszer kijön, néha boldogtalanná tesz, máskor meg boldoggá.

Én sem az egyetemen kezdtem, hanem egy lazább társaságban, amit nagyon szerettem. Aztán megismertem a befogadó színházként működő Szkénét, illetve ennek az akkori amatőr csoportját, az Arvisura Színházi Társaságot. Az itteniek sokkal komolyabban vették a munkát, így rögtön váltottam, mert erre a dinamikára volt szükségem. Már egyetemistaként bekerültem pár darabba, majd diplomám megszerzésével munkát és szerény ösztöndíjat ajánlottak nekem, így lettem hivatásos tagja a csoportnak. Volt olyan időszak, amikor hat előadásunk futott párhuzamosan, melyből összesen tizenötöt játszottunk havonta, ami elég soknak számít.

A Szkénében az EztRád című, saját rendezésű daraboddal kemény társadalomkritikát fogalmazol meg. Mennyire értik a fiatalok ennek az üzenetét, és mennyire nyitott a magyar közönség a színházra?

Nehéz ezt megítélni a színpadról, mert azok, akik eljönnek a színházba, azok alaptól nyitottabbak, és általában befogadóak is. Velük azonban nem lehet lefedni az egész korosztályt. Szerintem például a műegyetemisták sem tartoznak a nagy színházba járók közé, az én koromban sem voltak azok. Ugyanakkor vannak gimnazistáknak szóló ifjúsági előadásaim drog, tolerancia, másság elfogadása, családon belüli erőszak, illetve költők életét feldolgozó témában. Ezeket a diákok nem önszántukból vesznek részt, hanem a tanárok szervezik meg nekik, tehát ebből jobban leszűrhető, hogy mennyire érdeklődő ez a korosztály. Ez alapján azt látom, hogy akármilyen nehéz témáról is legyen szó, ha a humort komolysággal vegyítve a saját nyelvükön szólítom meg a fiatalokat, akkor ez be tudja szippantani őket.

A közönség Magyarországon csodálatos és mindféle színházra vevő. Rengeteg jegy fogy el, és teltházások a műsorok, ezért nem panaszkodhatunk Európához képest, azonban úgy gondolom, hogy ez nem érint több embert, mint a lakosság öt százalékát. Ha például vidékre megyünk, akkor évről évre ugyanazokkal az arcokkal találkozom. Nem csoda, hiszen az is egy vírus, hogy valakinek igénye van arra, hogy színházba járjon. Egyeseket elkap ez a láz, másokat nem.

Kikapcsolt férfiak

Nehézkes ismerkedés, pornófüggőség, elköteleződéstől való félelem, hűtlenség. Többek között ezeket a témákat dolgozta fel a Kikapcsolt férfiak című műegyetemi előadásorozat, melyet a Jövőképp - Fiatalok Magyarországaért Egyesület szervezett.

Tari Annamária (pszichoanalitikus), **Kozma-Vízkeleti Dániel** (családpszichoterapeuta) és **Almási Kitti** (klinikai szakpszichológus) előadását alapul véve feltárjuk a sztereotípiák szerinti „férfi problémák” okait és lehetséges megoldásait – és közben az is kiderül, hogy ezek a nehézségek bizony mindkét nemet érintik.

LENGYEL DORKA

A fenti problémákat jórészt az online világban gyökerezőnek vallja a három szaktekinély. **Tari Annamária** szerint az interneten tapasztalható gyorsaság addiktív lett, és nem igazán készültünk fel arra, hogy ha a virtuális térben azonnali reakciókat akarunk, akkor ez előbb-utóbb diffundál az offline térbe is. Márpedig ez megtörtént: sokaknak most a való világ szürke és lassú, a személyes kapcsolatok működése pedig idegen és frusztráló. Az ismerkedés kezdeti szakaszában ma jellemző a huzamosabb chatelés, és a pszichoterapeuta szemével nézve ez meglehetősen veszélyes. A pár nap alatt

lezajló hosszas üzenetváltásokkal, illetve a közösségi média profilok átvizsgálásával rövid idő alatt sok olyan információhoz jutunk, amire csak több hetes személyes beszélgetés során derülne fény. „Ez olyan, mint amikor bemegyünk egy cukrászdába azzal a tervvel, hogy eszünk egy süteményt, de magunkba tömünk egy tucatot – a sok információ hirtelen telítődést okozhat, és idő előtt megölné a másik iránti kíváncsiságot” – mondta Tari. A problémát árnyalja, hogy ezek a megszerzett információk csak félig igazak, hiszen a képernyőn keresztül szükségszerűen torz kép alakul ki a beszélgetőpartnerünkről, lényegében a „fejünkben megalkotott fantáziaképpel” kommunikálunk. Érdemes ezért az online ismerkedésnek egy

gyorsabban ver a szívünk, vagy amikor csak egyetlen kis érintése is eufóriát okoz. Aki hozzászokik a pornográfia kínálta rapid testi és érzelmi elégedettséghez, abban az ilyen apró nüanszok leértékelődnek. Pedig Almási véleménye az, hogy ezek összehasonlíthatatlanul nagyobb értéket adnak a személyiségünkhöz, mint akárhány felnőttfilm okozta élmény. Vízkeleti hozzátette, hogy egy bizonyos mennyiség után az agy normálisnak titulálja a filmekben látható jeleneteket. Az ingerküszöb egyre magasabb lesz, és ez ahhoz vezet, hogy a való életben semmi nem lesz elég.

A rettegett szó - elköteleződés

Kozma-Vízkeleti Dániel szerint az elköteleződés soha nem volt

Illusztráció: Koronczai Richárd

bizonyos limitet szabni, hogy a kapcsolat ne legyen bukásra és félreértésre ítélve már az elején.

Az internet mélye

Szintén a világháló hozománya a határtalan felnőttfilm-hozzáférés, amelynek káros hatásairól köteteket lehetne írni. **Almási Kitti** arra világított rá, hogy ezekben a videókban is az azonnaliság dominál, hiszen a viszonyok egészen a végsőig jutnak néhány perc alatt. Ehhez képest egy valóságos kapcsolatban szerint a legkisebb dolgoknak is nagy jelentősége van: például, ha a kiszemeltünket meglátjuk a terem túlvégén, és

könnyű, de a jelenkort nehezíti, hogy lényegében leszoktattuk magunkat a késleltetésről és az erőfeszítésekről. Korábban még úgy tanították, hogy ezek fontos lélektani készségek, ellenben a mostani tendencia az, hogy a várakozás és az erőfeszítés az ellenségünk. Ez az élet bizonyos területein hasznos lehet, máskor viszont nem előnyös - például amikor kiderül, hogy egy kapcsolat három hónapon túl már olyan befektetéseket igényel, mint a türelem, alkalmazkodás, összetartás vagy az odafigyelés. A várakozás és az erőfeszítés teret ad az elköteleződésre való felkészülésnek, így nehéz

a másikban is kialakuljon az érzés, ugyanakkor azt is időben fel kell ismerni, ha a felfogások összeegyeztethetetlenek, és a pár tagjai soha nem lesznek egy stádiumban.

Menni vagy maradni?

Ha a „megállapodás” sikeres, akkor még mindig levegőben lóg a hűség kérdése. A partner-váltás sok esetben helyénvaló Almási Kitti szerint. Ez leginkább abból derülhet ki, hogy az egyik fél folyamatosan úgy érzi, hogy húzza-vonja maga után a másikat, más érettségi szinten vannak, és nem a kölcsönös inspirációról, hanem a féloldalas

Férfinap

A köztudatba még nem égett be, de Magyarországon május tizenkilencedike, sztereotip módon Ivó napja, a férfiaké. A férfinap az urak és fiatal emberek társadalomhoz, családdhoz való hozzájárulását és gondoskodását ünnepli. Célja még, hogy felhívja a figyelmet a diszkriminációra, előtérbe helyezze a nemek közötti egyenlőséget, és megemlékezzen a férfiak által hozott áldozatokra. Nagyjából az 1960-as évektől jelentkezett az igény az ünnepnapra, de először csak 1999-ben tartották meg Trinidadban és Tobagóban az ENSZ támogatásával november 19-én – ez ugyanis a nemzetközi férfinap dátuma. Bár itthon két nap is ünnepelhetnénk az urakat, a tapasztalat azt mutatja, hogy egyelőre nem sokan emlékeznek meg az eseményről, és a virágárusok sem lépik el a tereket ilyenkor. Azonban minden változás kicsiben indul, és ez is nagyra nőhet – ha fontosnak tartjuk a kölcsönös tiszteletet és megbecsülést.

helyzetbe hozzuk magunkat, ha kiiktatjuk őket. Tapasztalható az elköteleződést illetően, hogy gyakran a feleknek egészen más az időszámítása. Ilyen esetekben az elköteleződésre való igény nem egyszerre jelentkezik, nem a kölcsönösség jegyében forr ki. Nem egyszerű helyzet, mert érdemes megértéssel és türelemmel hagyni, hogy

erőlködésről szól az életük. Egy idő után ebben el lehet fáradni, ráadásul a másik fél is megunhatja, hogy mindig át akarják alakítani, és azt éreztetik vele, hogy nem elég jó. Ilyen esetben a szakpszichológus szavával élve „nincs értelme sokáig folytatni a kapcsolatot”. Szerinte két ember közös életében az a legfontosabb, hogy együtt tudjanak szárnyalni, és egymást ösztönözve viszonylag párhuzamosan tudjanak fejlődni. Ha ehelyett csak letörik egymás szárnyát, akkor el kell fogadni, hogy nincs sok értelme a folytatásnak. Gyakran azonban nem ez okoz gondot. Ha mindig úgy érezzük, hogy a hosszú hűséggel elszalasztunk valamit, akkor kapkodni kezdünk, és ki-be ugrálunk a kapcsolatokból. Így sosem mélyülünk el bennük igazán, nem tapasztalhatjuk azok hosszútávú előnyeit. A hűséget akkor lehet megvalósítani, ha önként és őszintén mondunk le a szembejövő alternatívákról. Ebben egy érdekes gondolkodásbeli torzítás segíthet: a meglévő partnerrel kapcsolatban a pozitívumokat, a felkínálódó lehetőségekkel kapcsolatban pedig a negatívumokat kell felerősíteni magunkban. A szakvélemény nyomán így könnyebb belátni, hogy jól tettük, amikor a kitartás mellett döntöttünk.

Kinek a problémája?

Ha jól meggondoljuk, a „kikapcsolt férfiak” gondjai lényegében nem is férfispecifikusak. Az online világ azonnalisága, a késleltetés és erőfeszítés hiánya, illetve a kapkodásra való hajlam mindenkit megpróbál. Nincs értelme tehát ujjal mutogatni egyik vagy másik nemre. A megoldásról Kozma-Vízkeleti Dániel így vélekedik: „Nem ismerek jobbat a személyes kapcsolatteremtésnél. Együtt lenni, enni, inni, sétálni. A közbeszédben ne becsüljük le egymást, mondván, hogy „ilyenek a pasik”, vagy hogy „a nők csak a pénzre hajtanak”. Inkább növeljük egymás önbecsülését! Így tudunk olyan ajándékokat adni egymásnak, amely által jó lesz együtt, egy légtérben tartózkodni.”

Megkérdeztük

Mit gondolsz a férfinapról? Szoktad ünnepelni?

Kövesi Balázs

Létezik egyáltalán ilyen? Nem gondolom, hogy külön nap kellene a férfiaknak. A nőknél már más kérdés, ők sokkal jobban elvárják a törődést, ezért nekik kell egy ilyen kitüntetett nap, meg egyfajta kompenzáció a figyelemért, amit a történelem során nem nagyon kaptak. Számomra furcsa lenne, ha csak a férfi voltom miatt mondjuk, ajándékot kapnék, egyébként meg a maradék 364 nap úgyis férfinap.

Sziládi Júlia

Ha van nőnap, akkor miért is ne lehetne férfinap? Amúgy a nőnappal kapcsolatban kicsit szkeptikus vagyok, úgy érzem, régimódi, ilyen erővel lehetne férfinap is. Lehet, kicsit feministán hangzik, de én nem szeretem annyira ezt a kivételezést, virág- és csokiözönt, amit a nőnap jelent. Ha persze az egyenlőség lenne a témája, akkor más a színezete, ilyen tekintetben legyen férfinap is. Talán a konzervatívizmusunkból alakult ki a nőnap, hogy a nő az, aki neveli a gyereket, ezért komolyabb megbecsülést érdemel, de ez lassan megfordulhat, kiegyenlítődnek a szerepek. Ilyen tekintetben ma már van értelme beszélni férfinapról meg apák napjáról. Biztos jólesne nekik is.

Sárdi Kitti

Eddig nem hallottam róla, talán azért, mert kicsit el vagyunk maradva egyenlőség kérdésében a nyugati kultúráktól. Szerintem ez főleg a genderkérdés miatt ütötte fel a fejét. Én személy szerint nem vagyok oda azért, hogy a nőket megkülönböztetjük. Nekem az a fontos, hogy ha elvégzek egy munkát mérnökként, akkor ugyanazt az elismerést kapjam, mintha egy férfi végezte volna el. De ettől függetlenül kezeljenek nőként, és a férfit kezeljék férfiként, ne keveredjen. Tehát a túlzott egyenlősdivel sem értek egyet. Jólesik egyébként a nőnap, biztos egy férfinak is jólesne, ha férfinapkor mondjuk, kapna egy rekesz sört.

Hannus Anna

Valahogy nem jutott el hozzám eddig, most hallom először. A kultúránkban anyagjogi társadalom alakult ki, lehet, hogy ezért maradt el; ameddig így szocializálódunk, addig kicsit idegen a gondolat. Igazából minden napnak a nőkről meg férfiakról kellene szólnia, nem csak egy kitüntetett napon kellene jobban figyelni egymásra. Manapság már mindennek napja van, nyilván a férfinap sem maradhatott ki a sorból. Néha követem ezeket a napokat, ha Facebookon értesülök róla, például: környezet-tudatosság napja, Föld napja, víz napja, ezeknek több értelmét látom.

Ullrich Dénes

Én a nőnapot sem tartom különösen, legfeljebb anyukámnak, barátnőmnek adok ilyenkor valami apróságot. Ha fontos nekem valaki, akkor azt minden nap igyekszem érzékelteni, ezért részemről nincs különösebb jelentősége ezeknek a napoknak. Talán azoknál fontos, akik kevésbé figyelnek másokra, hátha ilyenkor eszükbe jut, és kedveskednek valamivel, könnyítik a nők dolgát legalább egy napig. Szerintem a férfiak megvannak férfinap nélkül, kellően viszonzva van a nőnap a nők részéről. Piaci szempontból viszont fontosak ezek a napok, főleg a virágárusoknak.

Beke Dóra

Sokat gondolkodtam rajta, hogy kell-e ilyen. A nőknek a nőnap egy szép és kellemes gesztus, jólesik, ha gondolnak ránk. Végül is lehet férfinap is. Nem lenne velem semmi bajom, de egyébként semmilyen egynapos kiemelt dolgot nem tartok hasznosnak, mert bármikor meg lehet köszönni bármilyen nőnek, férfinak, hogy fontos nekünk. Az apák napjának viszont már több értelme van, rengeteget számítanak a nevelésben, és egyre nagyobb szerepet vállalnak manapság.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: MURÁNYI MÁTYÁS • FOTÓ: FEKETE PÉTER

Példaképek

Lee Alexander McQueen

A legtöbben akkor hallottak először a nevről, amikor 2011-ben Kate Middleton egy, a McQueen divatház által tervezett ruhában ment hozzá Vilmos herceghez. De ekkorra Lee már nem élt. 2010. február 11-én saját kezével vetett véget az életének, ezzel feltéve a pontot egy meghökkentő, sokszor megbotrántoztató, de zseniális életpályára.

KULCSÁR DÓRA

Tudatosan készült rá, hogy azon a napon először begyógy-szerezi, majd felakasztja magát. Charles Darwin A fajok eredete című, a saját korában szintén hatalmas port kavarázó művébe McQueen a következőket írta búcsúüzenetként: „Vigyázzatok a kutyáimra, bocsánat, szeretlek titeket, Lee”. Életében is olyan volt, mint halálában: egyedi és kérlelhetetlen. 1969-ben Londonban született szerény körülmények közé hatodik gyermekként. Saját bevallása szerint már hatéves korában rájött, hogy meleg, és sohasem gondolta, hogy ezt rejtgetnie kéne. Otthon varrt ruhákat a nővéreinek, majd 16 évesen úgy döntött, hogy a híres londoni Savile Row-n elszegődik szabóinasnak, ahonnan később egyenes út vezetett az Angels and Bermans színházi jelmeztervezőhöz. Megjárta Japánt és Olaszországot, ahol a különböző divatvilágban meghökkentést keltett. Már a kétezres évek elején kísérletezett a 3D nyomtatás divatiparban való használatával, és elképesztő cipőket készített vele. 1999-ben robotkarok festették élőben

hamar kiderült, hogy nemcsak a szabáshoz és az öltönykészítéshez ért, így felajánlottak neki egy helyet a divattervezés képzésükön. 1992-ben a vizsgakollekciója bemutatóján valami teljesen egyedi dolog történt. Isabella Blow, a világhírű stylist és a Tatler magazin stílusigazgatója felvásárolta az összes darabot, ezzel elindítva Alexander McQueen közel 20 éves regnálását. Egészen Isabella 2007-es öngyilkosságáig szoros barátok maradtak. Nagyon sok kritika érte. Hamar kiérdemelte a divat fenegyereke címet. Sokan szexistának és nőgyűlölőnek titulálták alkotásai miatt. McQueen skót gyökerei és Skócia véres történelme ihlette a *Felföldi Erőszak* (*Highland Rape*) nevet viselő korai kollekcióját, amiben a modellek megtépve, agancsokkal a fejükön vonultak végig a kifutón. Időközben csak úgy véletlenül, megbotrántoztatás céljából megalkotta a csípőfármert, amit először mindenki bojkottált, és ízléstelennek nevezett, majd a 2000-es évek elejére már divattá vált. Volt a világhírű Givenchy-ház kreatív

igazgatója is pár évig, de saját szavaival élve: a seggnyalás nem ment neki, így megalapította saját márkáját. Divatba hozta a halálfejet, ami a divatháza védjegye a mai napig. Újítani akart és lázadni, hogy felkavarja az állóvizet. Ő vonultatott fel először amputált végtagú és ázsiai modelleket is, ami a konzervatív divatvilágban meghökkentést keltett. Már a kétezres évek elején kísérletezett a 3D nyomtatás divatiparban való használatával, és elképesztő cipőket készített vele. 1999-ben robotkarok festették élőben

Példaképek

Szerzőink minden lapszámban bemutatnak valakit, akinek az életét, tetteit vagy személyiségét érdekesnek, fontosnak és követendőnek tartják. Nem csak hatalmas és vagyonos személyek szolgálhatnak követendő példával. Attól, hogy valaki egy ország élén áll, még akkor is, ha az történetesen egy szuperhatalom, még nem válik jogosulttá arra, hogy mások példaképnek tekintsék. Azt ki kell érdemelni, és mint a következő hónapokban látni fogjuk, egészen egyszerű és mindennapi emberek is képesek nem mindennapi tetteket végrehajtani.

a bemutató alatt a ruháit, 2006-ban láthattuk Kate Moss életnagyságú hologramját a kifutón. Minden kollekciója mögött egy személyes történet búj meg, ami valódivá tette az alkotásait. Fájó arra gondolni, hogy igazából mindenki ismeri a munkásságát, a legtöbben hordtunk is már valamit, amit ő inspirált, és hozott divatba, mégsem tudunk róla. A 2009-es Plato Atlantisának bemutatója volt az első, amit élőben közvetítettek az interneten. Itt debütáltak a híres/hírheft Armadillo cipői is. Az összes szokványosnak nem nevezhető ruha, amit Lady Gaga a Bad Romance című számának videóklipjében visel, szintén a Plato Atlantisának része. Közeli barátok voltak. Öngyilkossága előtt elkészítette utolsó, záró kollekciójának terveit, amit a halálnak és a halál utáni életnek szentelt. Meghökkentésnek itt nem valami speciális effektet vagy anyagot szánt, hanem a sötétségben rejlő gyönyörűséget, emellett azt, hogy a ruhák magukon viselik az összes korábbi kollekciójának ismeretöit, mint egy összefoglalás. Megfogni azt, hogy ő miért példakép, szavakkal szinte lehetetlen. Számomra az egész lénye, a kreativitása, az önkifejezése és az, amit ő képviselt, teszi azzá. Ha ránézek egy kollekciójára, az érzelmeket vált ki belőlem annak ellenére, hogy „csak ruhákról” beszélünk. Úgy érzem, hogy ő valami olyat adott a világnak, amire nagyon kevesen képesek, és igaza volt, amikor a következőket mondta: „Ha már nem leszek többé, az emberek tudni fogják, hogy a XXI. századot Alexander McQueen indította el.”

Andalúzia elvarázsol

Aki valaha járt Andalúziában, az biztosan örökre beleszeretett, a dél-spanyolországi régióban egyszerűen minden van, amire egy utazó vágyhat: homokos, napsütötte tengerpart, égis érő pálmák, hangulatos bárók, éttermek, mozgalmas éjszakai élet, múzeumok, népszerű látnivalók és kirándulóhelyek. Tavasszal néhány napot tölthettem a csodás Malagán, ahonnan kétórás buszúttal megközelíthető Európa legdélibb és tán legkülönlegesebb pontja, Gibraltár – a mini London, és az egyetlen olyan hely a kontinensen, ahol szabadon élnek (és garázdálkodnak) majmok. A kalandos utazást bármikor megismételném, garantáltan mindenkit elvarázsol a csodás Andalúzia.

LENGYEL DORKA

Malagára viszonylag könnyen, egy közel négyórás repüléssel el lehet jutni Budapestről, többféle fapados járat közül válogathatunk, több légitársaság is indít gépeket ide. Spanyolország ötödik legnagyobb városa, a Costa del Sol, azaz a napos part központja és egyik legkedveltebb

turistacélpontja, tele gyönyörű látnivalóval és filmvászonra illő tengerparttal.

Miért érdemes Malagára utazni?

Malaga utcáin sétálni nagy élmény, a kaktuszokkal, pálmákkal és színes virágokkal tarkított városban szabadon élő, vidáman rikácsoló papagájok hangját hallhatjuk, bármerre járunk. A madarak a terebélyes levelek közt bújnak meg, és százasával vannak jelen a városban – nemcsak hallgatni, de fotózni, videózni is szórakoztató őket. Elképesztő, ahogy

rögtön feltűnik a különleges aréna, ami egészen elképesztő felülnézetből, magasodnak a templomok tornyai, és közel fénylik, csillog a tenger, ami szinte egybeér az éggel.

A Plaza de la Merced az a tér, ahol Picasso szülőháza áll: itt született és élt tízéves koráig a világhírű festőóriás – a szuveníresek tele vannak a róla és híres műveiről készült hűtőmágnesekkel, képeslapokkal. Igaz, a párizsi és a barcelonai Picasso-gyűjtemények a legnagyobbak Európában, azért egy szerény múzeummal itt, Malagán is tisztelnek a mester

Fotó: Lengyel Dorka

egymással kommunikálnak, mit sem törődve az őket bámuló turistákkal. Malaga romantikus, macskaköves utcái és tarka színpompás, erkélyes lakóházai önmagukban gyönyörűek, de számos látnivaló gazdagítja a települést, melyekre érdemes időt szentelni.

Ott van például a Plaza de Toros, a bikaviadal-aréna vagy az óvárosban található, hatalmas és lenyűgöző katedrális, a Catedral La Manquita, ami Európa harmadik legnagyobb temploma. Érdekes, hogy a barcelonai La Sagrada Famíliahoz hasonlóan a La Manquita is befejezetlen: két tornyot terveztek hozzá, de csak egy készült el, erre utal a neve is, ami spanyolul egykezű hölgyet jelent. Az Alcazaba és a Gibralfaro vár kihagyhatatlan, de csak azoknak ajánlott, akiket nem riaszt vissza egy kis emelkedő, bizony sokat kell felfelé sétálni, mire felérünk a dombtetőre, ahol ezek állnak. Ha felérünk, páratlan kilátás fogad bennünket: eléink tárul az élő térkép, minden szépségével:

művészete előtt. A téren fiatal zenészek, művészek gyűlnek össze esténként: pont, mikor arra jártunk, egy spanyol amatőr együttes zenélt, és helyi arcok sorakoztak köréjük.

Malagán akár egy hetet is el tud tölteni változatosan az ember, annyi a látnivaló és a program, arról nem beszélve, hogy milyen jó csak úgy sétálni a városban fel-le, nem rohanva, beilleszkedve kicsit a helyiek életébe. Innen csak egy kétórás buszút Gibraltár, így ha erre járunk, nem érdemes kihagyni Európa egyik legkülönlegesebb pontját, de olyan helyek is könnyen megközelíthetőek, mint Sevilla, Ronda vagy Marbella.

Hogy jutunk el Gibraltárra?

Ha már Andalúziában voltunk, muszáj volt megnézni Gibraltárt is. Több társaság is készül Malaga-Gibraltár kirándulással, a legtöbbjük egynapos: azaz kora reggel felszedik a turistákat a belvárosban, majd a délutáni órákban ugyanoda visszaviszik őket. Mi is egy ilyen

útra fizettünk be, azaz néhány órát töltöttünk a brit területen. Fontos, hogy csak érvényes útlevéllel vagy személyi igazolvánnyal lehet belépni, ezeket mindenképp vigyük magunkkal! Gibraltár lényegében mini London Andalúziában, ahol kapható fish & chips és tapas is, piros telefonfülkék állnak az utcákon, és kizárólag angolul beszélnek a vendéglátósok.

Fő látványosság természetesen maga a 426 méter magas Rock of Gibraltar, ahonnan elképesztő látvány tárul a kirándulók elé: előttünk hever a város, a hatalmas kikötő, jól látszik a környező partvidék és a nem túl távoli Afrika is. Miközben teljesen átadjuk magunkat az élménynek, és sorra készítjük a képeket a másik kontinens-

Milyen az idő?

Míg itthon még bőven elkélt a bélelt kabát és a sál, Malagán már kora tavasszal mindenki rövid, könnyű ruhákba bújt, néhányan a partot is célba vették. A mediterrán térség kiválóan alkalmas úti cél azoknak, akik a passzív pihenés hívei: a messze nyúló homokos parton kényelmesen lehet pihenni, napozni, a felfrissülést pedig egy-egy közeli bisztró, bár és étterem garantálja.

Mit lehet enni?

A spanyol gasztronómia remekeit kínálják mindenhol, ilyen például a paella, ami egyébként Valenciából származik. Fő összetevői a rizs, a sáfrány és az olívaolaj, ezen kívül tengeri herkentyűkkel, hússal, és zöldségekkel körítik. Népszerű szokás a tapas fogyasztása: ezeket a kis falatokat általában este, vacsora előtt fogyasztják, és mellé bort vagy sört isznak. Ebből is létezik többféle: halas, húsos, vegetáriánus. Andalúzia néhány részén az éttermekben a tapast étvágygerjesztőként, fogpiszkálóra tűzve, ingyen kínálják, míg például a vacsorára várunk egy étteremben, vagy csak beültünk koccintani egyet hazafelé.

Bár én nem vagyok édesszájú, a churros fogyasztása Spanyolországban kihagyhatatlan. A ropogós édesség lényegében egy brutális cukorbomba, amit ráadásul forró csokoládéba mártogatnak, sőt, tölteni is szokták.

Mennyibe kerül egy ilyen út?

Egy oda-vissza repülőjegy ebben az időszakban 60 és 80 ezer forint közt mozog a fapados járatokon, emellé még számolni kell azzal, hogy a reptérről be kell jutni a városba, amiért nagyjából 10 eurót kérnek el a taxikok. Remek hotelekkel van tömve a hely, de ha olcsóbb szállást szeretnénk, nagyon jó apartmanokat találni a belvárosban: 10 ezer forint/éjszaka áron már egy egész lakást kivehetünk, ahol egyszerre többen, akár négyen is meg lehet szállni. Az ételek fantasztikusak, a tenger gyümölcseit kínálják a turistáknak lépten-nyomon az éttermek, de 10-12 euró alatt nem igazán találni olyan helyet, ahol lehet enni egy főételt és ehhez jön hozzá egy üdítő vagy kávé.

Ha múzeumba is szeretnénk menni, érdemes itthon, az indulás előtt megvenni a jegyeket: ezzel egyrészt időt spórolunk, mert nem kell sorba állni, másrészt sokszor kedvezményesebben be is tudunk jutni. A partokon csak a napágyért kell fizetni, a strand ingyenes, és érdemes mindig kihasználni, ha nyitva találunk egy élelmiszerüzletet: a délutánok nagy részét sziesztával töltik a spanyolok, és csak kevés olyan hely van a belvárosban, ahol pár euróért be tudunk vásárolni.

MŰHELY

Felelős kiadó:
Krisztián Dávid
Barabás Zoltán
Főszerkesztő: Szabó Zsolt

Rovatvezetők:
István Adrienn
BME körkép, bme.korkep@muhely.com
Fazekas Árnika
Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com
Kulcsár Dorottya
Közélet, kozelet@muhely.com
Balogh Kata Boglárka
Sport, sport@muhely.com
László Gábor
Magazin, magazin@muhely.com
Technika, technika@muhely.com
Csizmadia Eszter
Publicisztika, publicisztika@muhely.com

Kép- és tördelőszerkesztő:
Koronczi Richárd

Az újság készítésében résztvettek:
Kupcsik Réka, Kosárkó Klaudia,
Pipis László, Varnyu Iván

Szerkesztőség:
1111 Bp., Műgyetem rkp. 3.
K. alagsor 80/a.
E-mail: info@muhely.com,

Hirdetésszervezős:
E-mail: info@muhely.com

Nyomda:
Lapcom Zrt.
Felelős vezető: Andreas Merz

Az újság megjelenik kéthetente
6500 példányban.

Ingyenes.
HU ISSN 1589-6668

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

www.observer.hu

NYEREMÉNYJÁTÉK

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására. A megfejtéseket a muhelymegfejt@gmail.com e-mail címre várjuk **május 14-ig**. Előző számunk nyertese: **Kopitkó Tünde**.

☺	Lóvonta kocsi hajtója	Ok	Utca	Elejétől kezdve!	Meg van fenne a kés	Lapos terület	Francia autójel	Észak	Ijedt	Fluor	Fohász	Autó márka	Kelvin	☺
1.														K
Szalag a testben			Rosszul gépél Állat prémje				Italy		Tehén beszéd!			E.szám 3.szem		
Ádám becézve				Evő- kanál Dupla nulla!			Fejld- dés Kiszéd ellentéte							
Idős						Bit		Azonban			Időszám. szerint A szobába			
Vissz- hang					Gyümöl- csös Tehergk. márka					Bal		Félig zöld!		
Rész		Amper		Egyik megye Átmérő				Ébred					Newton	
Kutya		előtag: légsúly						Római ezer					Kettős betű	
Perzsa uralkodó		B	Döntés helyzet Lány testvér					M		Alsó szoknya				
				Doboz				Ketyere						
				Gyed része!				Fordított ty						
☺	Lábbal megüt				Házi állat					Olasz autójel		Kálium		
	Kórház				Volt					Kék szélek!		Az a személy		
2.														

május 14., 19.00

Szkéné Színház

Young Jean Lee: Templom

fordította: Császi Ádám

„Rengeteg ember szenved ebben a pillanatban. Mindenhol a világon.

És ez téged nagyon megérint. Mert akkor erről most pofázhatsz órákig, de azzal annyi volt, mert csinálni úgyse fogsz semmit.

És az is szenved, akit a legjobban szeretsz. Minden áldott nap. Tőled.

De te nem tudsz neki segíteni. Mert nem is akarsz.

És ez normális, végülis a világ legnagyobb szemétségeit pénzes és beszari kisemberek követik el.

Az olyanok, mint te.” – **részlet a darabból**

„A szöveg szerint a Templom egy istentisztelet szituációja. Mi a műfaja, formája, amiben megjeleníthető? Nem is istentisztelet, inkább olyan hittérítő session, ahol nem felekezeti dogma szerint értelmezik a hitet, ahol van zene, tánc, ének, személyesen hozzád szól az

egész. A darab fikciója az, hogy a nézők nem színházba jöttek, hanem egy ilyen hittérítő összeállításra. (...) A darab nagyon közvetlen hatásokra törekszik, a néző folyamatosan megszólítva érzi magát. A műfaj lényegében stand-up, csak itt nem vicces kis sztorik hangzanak el, hanem olyanok, amelyek a prédikátorok reményei szerint meg fogják változtatni az életedet.”

Császi Ádám az előadásról a Magyar Narancsnak.

A megjelent kritikákból:

„De ne gondoljuk, hogy ez csupán túlárado érzelmi kavalkád: átsejlik mögötte a pontos koreográfiára előadott, átgondolt és tudatos, rendszerszerű egyházi manipuláció, miközben végig szellemes és intelligens karikatúra marad, mint a Monty Pythontól a Brian élete.”

Bálint Orsolya, Vasárnapi Hírek

Fotó: Mészáros Csaba

José atya – Rába Roland
Andrea anya – Petrik Andrea
Katalin anya – Simkó Katalin
Júlia anya – Nyakó Júlia

jelmeztervező:
Moskovits Krisztina
fény, hang: Bredán Máté
koreográfus: Bodor Johanna

koreográfus asszisztens:
Hajdu Anita
korrepetitor: Rozs Tamás
produkciós munkatárs:
Zágoni Nóra
produkciós vezető:
Szemerédi Fanni
rendező, dramaturg:
Császi Ádám

www.szkene.hu • 1111 Bp. Műgyetem rkp. 3. K épület 2. emelet

Vitaforum

Várjuk hozzászólásaitokat a Vitaforummal és a Műhely egyéb cikkeivel kapcsolatban. Gondolataitokat, megjegyzéseiteket az info@muhely.com címre küldhetitek el.

Mit jelent ma magyarnak lenni?

Petőfi, gulyás, Balaton – szavak, amelyekről szinte mindenki a magyarságra asszociál. Történelmünk, kultúránk és természeti értékeink valóban közösek, de mennyire ismerjük őket valójában, és mennyire képezik az identitásunk részét? Hogyan nyílvánul meg a nemzettudat a XXI. században?

Az emberek identitását minden korban más és más tényezők határozták meg. Míg a középkorban a vallás képezte szerves részét a mindennapoknak, a XIX. században Európa-szerte elterjedt a nacionalizmus. Utóbbi bizonyos politikai körökben ismét reneszánszát éli, de kérdéses, hogy napjainkban hányan érzik magukénak ezt az eszmét. Mostanra a fizikai akadályok nagyrészt elhárultak azok elől, akik elhagynák otthonukat. Az utazás gyors és veszélytelen, beszélünk nyelveket, az interneten pedig bármiről tudunk információt szerezni. A fiatalok a tanulás és a munka miatt faluról városba, városból külföldre költöznek, nem egyszer véglegesen.

A magyarok szeretik a hasukat, akárhol is élnek, és az otthon ízeihez is ragaszkodnak. Ez abból is látszik, hogy a világ számos pontján található magyar boltok, hogy emigrált honfitársaink még véletlenül se maradjanak gyulai kolbász és Túró Rudi nélkül. Persze kérdés, hogy mennyi köze van a nemzeti identitáshoz annak a ténynek, hogy az ember a megszokott ételek után vágyódik.

A kultúránk és történelmünk felett érzett büszkeséget sokan hangoztatják, e mögött azonban gyakran látok egyfajta társadalmi nyomást. Már az iskolában a fejünkbe verik, hogy kik a legnagyobb magyar

írók és költők, hogy történelmünkben kik a hősök és a gonoszok, és sokan igen hevesen reagálnak arra, ha valaki megkérdőjelezi mindezt. Nem egy, a saját magyarságát fennen hirdető embertől hallottam, hogy Petőfinél nincs jobb költő, és jaj annak, aki a jelenlétében más szerzőt méltat. Ugyanezen derék honfitársaimról szokott kiderülni, hogy verset utoljára az iskolában olvastak, és az említett forradalmár műveinek legfeljebb a címét tudják. Ők egy készen kapott nemzeti identitást fogadnak el és védnek, miközben meg se próbálják valóban megismerni sokszínű kultúránkat, és homokba dugják a fejüket, ha történelmünk visszasságairól hallanak. Hasonló a helyzet a nyelvvel: habár az egyik legrégebbi és a mindennapjainkat leginkább átható örökség, sokan arra sem veszik a fáradságot, hogy megtanulják helyesen használni.

Mindemellett a hazaszeretnek nem feltétele a műveltség, ahogy az sem kevésbé magyar, aki rá se bír nézni a gyulaira. Emberek és emlékek kötnek ide mindannyiunkat, házak ahol felnőttünk, utcák, amelyek köveit tapostuk, hulló vakolatú iskolák, buszmegállók és vasútállomások. Igaz ugyan, hogy kínai ruhát hordunk, amerikai sorozatokat nézünk, gyroszozunk a buli után, és néhányunkat más országokba vet a sors vagy a saját elhatározásunk. De bizonyos, hogy mindannyian magunkkal viszünk valamit otthonról, valamit, ami felpezsdül bennünk, és mosolyra késztet, amikor egy messzi-messzi vidéken valakinek azt mondjuk: I am from Hungary.

CSIZMADIA ESZTER

HIRDETÉS

PALLAS ATHÉNÉ BOOKS

A legfrissebb nemzetközi sikerkönyvek magyarul
a közgazdaságtan és pénzügyek,
a menedzsment és a geopolitika témakörében!

A KÍNAI ÉSZJÁRÁS
BOYÉ LAFAYETTE DE MENTE
A HANGSOKKANTOS KÍNAI GONDOLKODÁSMÓD
ÉS KULTÚRA KULTÚRA KULTÚRA KULTÚRA

Látogass el a weboldalunkra, ahol már megvásárolható
Boyé Lafayette De Mente: A kínai észjárás című könyve!

www.pallasathenekiado.hu [PallasAtheneKiado](#) [pallasathenekiado](#)

HIRDETÉS

IPAR NAPJAI – Magyarország legjelentősebb üzleti eseménye az iparban

Helyszín: HUNGEXPO Budapesti Vásárcsopont

Az IPAR NAPJAI kiállítás évről évre teret ad az ipari ágazatok, az egyedülálló innovációk bemutatkozására, megismerésére, valamint az üzleti kapcsolatépítésre.

Kiemelt téma: Ipar 4.0, robotizáció-automatizáció, IoT, szerszám és gépgyártás, 3D nyomtatás, digitalizáció és további számos technológiai irányzat.

Programok, további érintett témák:

- Mérnökképzés
- Beszállítói fórum
- Intralogisztika
- Energetika
- Automata targoncák

Látogatók részére előzetes online regisztráció az ingyenes belépésért:
www.iparnapjai.hu/bmemuhely

Bővebb információ, részletes program, kiállítói lista:
www.iparnapjai.hu

IPAR NAPJAI
Nemzetközi ipari szakkiállítás

2018. május 15–18.

hungexpokiállítás
programod van

